N A C R T za jedan

TEMELJNI ZAKON neobuvenih Karmelićanki

P R V I   D I O

ŽIVOT NEOBUVENIH KARMELIĆANKI

P R E G L E D

T R E Ć I   D I O

UPRAVA SAMOSTANA /VODSTVO/

PREDGOVOR (UVOD)

1. Medju raznim oblicima redovničkog života koji su u Crkvi nastali na poticaj Duha Svetoga, ukazuje se Karmel kao jedna redovnička obitelj muževa i žena, koji žive u službi Isusa Krista obdržavajući evandjeoske savjete, žele njemu živjeti i čistim srcem i dobrom savješću. /Pravilo, Predgovor/.

U ovoj velikoj karmelskoj obitelji dan je u neobuvenim duvnama po sv.Majci Tereziji, poseban oblik redovničkog života.

Djelo Majke Terezije od Isusa povezano je općim kretanjem reforme u Crkvi, kao lična metanoja i posveta Bogu po smjernicama sv.Evandjelja kao svjedočanstvo i znak za kraljevstvo nebesko i službu Crkvi /Nasljedovanje Krista/.

2. Bitni elemenat načina života koji je ona htjela uvesti u svoje samostane jest: trajna molitva povezana mrtvenjem i strogoj odjeljenosti od svijeta. Naša sv.Majka Terezija zamislila si je taj novi način života za jednu obitelj povezanom evandjeoskom poniznosti koja je u zajednici s Kristovom mukom ujedinjena i trajnom molitvom kao svojom bitnom službom predana Crkvi. Prema ovom cilju usmjerila je čitav red samostanskog života u Karmelu.

3. Obnovljeni život u Karmelu žari nam u njegovim svetima i nalazi u njihovim spisima - doduše ne juridičkim - ali zato duhovnim svoju životnu formu. Karizme kojima je Bog obdario našu Sveticu i stil života, koji je izražen u njezinim spisima, čak i njezino najuzvišenije sjedinjenje s Bogom i njezino iskustvo božanskih stvarnosti ne smijemo smatrati kao njoj lično darovane milosti, nego kao puninu koja pripada svakom karmelskom pozivu.

4. Darovi su Duha Svetoga mnogostruki: jedne poziva da budu svjedoci svoje čežnje za domovinom kod Boga i tu čežnju u cijeloj ljudskoj obitelji budno sačuvaju.

"Oni su izabrali najbolji dio" /Lk.lo,41/tj. oni koji su se oslobodili prolaznih stvari ovoga svijeta da u samoći tijela i duha samo Bogu služe kome su posve posvećeni /Pavao VI Pismo Kartužanima, 18.IV 1971./. Radi se o jednom načinu života u kojem su si unaprijed prisvojili, predujmili saobraćaj sa stanovnicima neba.

5. Kontemplativci zadržat će uvijek u mističkom Tijelu Kristovu istaknuti položaj bila ma još tako velika potreba za aktivnim apostolatom. Oni prikazuju Bogu nenadoknadivu žrtvu hvale.

To su oni ljudi koji stvarno dan i noć razmatraju o zakonu Gospodnjem i bdiju u molitvi, na Brdu osluškuju u šumu nježnog lahorca glas Gospodinov koji prolazi. Sjede do nogu Gospodinovih, pažljivo slušaju njegove riječi. Cijeli im je život usmjeren prema Bogu. Traže samo Njega i nastoje da cijelim svojim bićem samo njemu služe, koji ih je pozvao na tako divno zajedništvo sa sobom samim da trajno gledaju lice Očevo.

6. Kontemplativni život je sudjelovanje u spasiteljskom djelu Kristovu. Spasitelj je ljudski rod prije svega otkupio svojom molitvom Ocu i žrtvom sebe samoga. Zato i djeluje onaj koji taj najunutarniji vidik spasiteljske zadaće Kristove nastoji nastaviti - ma da ne učini ni jedan vanjski čin - na istaknuti način apostolski /Papa Ivan XXIII/.

7. Instituti čisto kontemplativnog života imaju po svojim molitvama, pokorama i odricanjima stvarno pokretnu snagu za spas svijeta. Po zagovoru kontemplativnih šalje Gospodin radnike u svoju žetvu, otvara srca nekršćana za Blagu Vijest i čini da riječ Božja donese ploda u dušama.

Kontemplativni život pripada punoj prisutnosti Crkve i treba nastojati da nadje ulaza i kod mladih Crkava. Sestre koje žive u misijama, polažu medju nekršćanima divno svjedočanstvo o krasoti i ljubavi Božjoj i jedinstva u Kristu /LG 18 i 4o/.

8. Ako kontemplativni tako rekuć stoje u srcu svijeta, to više pripadaju srcu Crkve. Njihova molitva prije svega sudjelovanje na žrtvi Kristovoj u Euharistiji /sv.Misa/ i slavlje Božanskog oficija /časoslova/ su ostvarenja glavne zadaće zajednice Crkve, naime proslava Božja. Osim toga umnožavaju duhovni život Crkve, jer žarom svoje ljubavi prožimlju čitavo Mistično Tijelo Crkve ... "U srcu Crkve moje Majke, ja ću biti ljubav." To je bio zov one svetice, koja nikada nije ostavila zidove svojega samostana, a ipak ju je Papa Pio XII proglasio zaštitnicom misija. /Pavao VI. Venite seorsum III/

Kao prava "kći Crkve" htjela je naša sv.Majka Terezija svoje djelo provesti zato da po njemu svojoj Majci sv.Crkvi pomogne, da bude na pomoć svećenicima i propovjednicima da ljude dozovu k jedinstvu. "Zato vas je sabrao Gospodin na ovo mjesto, to je vaše zvanje, to neka bude vaš posao i vaše želje, zato neka teku vaše suze, onamo neka smjeraju sve vaše molitve." /Put, 1,5,3,1o/.

9. Razmišljamo li mi pred Bogom o milosti našega zvanja, moramo izvorni duh našega Reda i duhovnu obnovu unaprijediti i toj obnovi pripisati uvijek najveću važnost. Iz toga proizlazi za nas bitna zadaća da si prisvojimo onaj ideal svetosti kako nam ga pred oči stavlja sv.Crkva i kako nam blista u životu naših svetaca. Ova unutarnja obnova ne ostvaruje se odjedamput. Mora se uvijek i opet ostvariti nošena revnom brigom sviju. A izražaj i stalnost nalazi ova duhovna obnova u zakonima u kojima duh i nauka naših svetaca dobiva konkretni oblik.

1o. Duvne Reda neobuvenih Karmelićanki polažu svečane zavjete i vode čisto kontemplativni život u papinskoj klauzuri.

PRVI DIO : ŽIVOT NEOBUVENIH KARMELIĆANKI

" Živi Gospodin Bog Izraelov pred čijim licem stojim".

I POGLAVLJE : NASLJEDOVANJE KRISTA GOSPODINA

Svaki pojedini neka ... živi u službi Isusa Krista i vjerno mu služi ... neka obeća poslušnost i trudi se da zadano obećanje u djelo provede uz čistoću i siromaštvo.

PRAVILO

11. Nastojanje oko savršene ljubavi na putu evandjeoskih savjeta ima svoj izvor u Isusovoj nauci i primjeru, pa nam se ukazuje kao svjetli znak nebeskoga Kraljevstva /PC I/. Već na početku našega Pravila jasno je izložena namjera živjeti u službi Isusa Krista. Osim toga nalazi kontemplativni život u Karmelu svoj uzor u molitvi Kristovoj u osami na Gori i njegovom intimnom razgovoru sa Ocem. Duvne nastavljaju tu molitvu Gospodinovu u Crkvi Naši sveti Utemeljitelji tako su intenzivno živjeli kontemplativni život i Kristovu ljubav da su upravo na tom putu došli do svetosti. Sestre neka u svemu nasljeduju Krista, neka se trude da ga sve bolje upoznaju slušajući njegove riječi i razmatrajući poruku Evandjelja /Ivan od Križa/.

12. Redovnički su zavjeti cjelovito predanje Bogu i nutarnje izjednačenje sa Kristom po nauku sv.Evandjelja koje je po Crkvi potvrdjeno i koje je u Pravilu i naročito u zakonodavstvu Reda našlo svoj izražaj.
Sv.Crkva ne podiže red.profesiju samo do časti kanonskog staleža, nego dok prima zavjete zavjetovane podjeljuje im i duhovni blagoslov i združuje njihovo predanje sa Euharističkom žrtvom/LG 45/.

13. Dok mi nasljedujemo djevičanskog i siromašnog Krista, nastojimo da time položimo proročko i apostolsko svjedočanstvo, mi tako rekuć dajemo oblik našoj krsnoj posveti i dovodimo ju do potpunog ostvarenja. Ona se razvija u intenzivnom životu božanskih kreposti koji kao susret sa Bogom već sada postaje nako otimanje dolaska Gospodina Isusa Krista na kraju vremena. Ovaj za kontemplativni život karakteristički transcendentni aspekt dobiva u konkretnom životu svoj oblik u stvarnom odreknuću svih ovozemnih vrednota. Povučenost od prolaznoga svijeta dobiva svoj smisao samo za onoga koji uvidi da jedino onaj čovjek dobiva pristup Bogu i njegovoj milosti koji se usmjerio prema nadnaravnom.

ČLAN I : BOGU POSVEĆENA ČISTOĆA

Opašite bokove vaše pojasom čistoće... obucite se u oklop pravde da uzmognete ljubiti Gospodina Boga vašega svim srcem svojim.

PRAVILO

14. Radi Kraljevstva nebeskoga izabrano samovanje /osama/ na koje se redovnici obvezuju, treba shvatiti kao posebno milosni dar. Ono ispražnjuje i na jedinstveni način oslobadja ljudsko srce i čini ga sposobnim za jednu veću ljubav prema Bogu i svima ljudima. Ako Isus poziva na Bogu posvećenu čistoću radi Kraljevstva Božjega, ne misli time na neposredno proširenje zemaljskog Kraljevstva, nego njegovo zadnje dovršenje na kraju vremena kada će sve predati u ruke svoga Oca da bude Bog sve u svemu /1 Kor.15, 28/. Karizma Bogu posvećene čistoće tako podsjeća sestre da ovdje nemaju trajnoga boravišа, da očekuju dolazak Gospodinom i da ga požuruju. Dok sestre zavjetuju savršenu čistoću, oslobadjaju se svake brige za zemaljštinu da kao Marija sjede do nogu Gospodinovih i osluškuju njegove riječi.

15. Bogu posvećena savršena čistoća traži od sestara da bdiju nad svojim srcem, da se odriču svega što bi moglo umanjiti sjaj te kreposti. Uvjerene o svojoj vlastitoj slabosti, ali pune pouzdanja u vjernost Gospodina, nega revno njeguju poniznost, odricanje i molitvu.

16. Slobodne od svih privrženosti, neka sačuvaju čitavu snagu svoje ljubavi za Krista samoga i tako na zov Gospodinov vjerno odgovore. Neka budu uvjerene da razdjeljeno srce gubi svoju snagu i svoje bogatstvo i to uvjerenje treba da se pokaže u razboritoj budnosti i trajnom oprezu.

17. U uvjerenju da se čistoća sigurnije sačuva ako u jednoj zajednici vlada prava ljubav, nega sestre naročito paze da u svojim medjusobnim odnosima budu uvijek puni poštovanja. U jednoj od svake sebičnosti pročišćenoj povezanosti, stvara se jedna setrinska zajednica koja ižaruje medjusobnu ljubav i pravo veselje.

ČLAN II : SIROMAŠTVO

Ni jedan od braće ne smije imati
ništa kao svoju imovinu ...

Radili smo dan i noć ...
ko neće da radi neka i ne jede

PRAVILO

18. Naša se Majka Crkva raduje što u svojem krilu nosi muževe i žene koje izrazitije nasljeduju odreknuće Spasiteljevo i jasnije dokazuju time što siromaštvo u slobodi djece Božje preuzimaju. Tako sestre po svome zavjetu sv.siromaštva imaju udjela na ogoljenju /lišenju/ svoga Zaručnika koji je radi nas htio biti siromašan dok je bio bogat. Ovo odricanje svakog zemaljskog posjeda svjedoči da im je sva nada u Bogu samome koji je jedino njihovo bogatstvo.

U duhu siromašnog Krista koji je u jednoličnosti svoga skrovitog života dao primjer rada, neka sestre radosno vrše svoje svagdanje dužnosti u sjedinjenju s njime.

19. Siromaštvo nalaže sestrama i poseban životni stil: njihove kuće i kapele neka budu jednostavne i skromne. Neka izbjegavaju da se ugodno namjeste, neka se zadovolje onim što je u istinu potrebno.

Neka budu doista slobodne u odnosu prema zemaljskim dobrima. Tako će pred Božjim narodom položiti svjedočanstvo siromaštva - osobno i zajednički.

20. Sv.Majka Terezija vidjela je u evandjeoskom siromaštvu temelj /osnovnu/ točku naše reforme: siromaštvo je dobro koje obuhvaća sva dobra ... Ja vam kažem, onaj je gospodar nad svim dobrima svijeta koji nema privrženosti /Put,2,5/. Kćerima sv.Terezije dolikuje da tako vježbaju sv.siromaštvo da ono isprazni srca za težnju za vječnim dobrima, da u medjusobnim sestrinskim odnosima kao i u stilu života sačuva poniznost i jednostavnost. Uz
21. revno vježbanje toga odreknuća treba da bude nošeno od unutarnjeg lišenja, i tako biti znak blažene nade. /sv.Ivan od Križa/. U tome je bit poruke sv.Terezije od Djeteta Isusa, da duhovno siromaštvo opet dovede do časti tj. pravu poniznost i slijepo pouzdanje u Boga. Ovo duhov.siromaštvo vršila je na najsavršeniji način Blažena Djevica. Sestre neka si sačuvaju srce siromaha kao neophodnu pripravu za nutarnju molitvu.

22. Sve sestre neka budu točno upućene u obveze zavjeta siromaštva kako su navedene u točkama 162-171 /Can 579-580/, i da one čine koji se odnose na njihova vremenita dobra uredjuju prema načelu gore navedenima.

23. Tamo gdje se državne pravne odredbe sa konsekventnim zaključcima koje proizlaze iz položenog vječnog zavjeta siromaštva, ne podudaraju, neka se naše sestre od slobodne volje odreknu svakog osobnog vlasništva kao i upravljanja sa osobnom imovinom.

24. One sestre koje imadu obavljati novčane poslove tj.priorica, ekonoma /prokuratorica/, neka si budu svjesne da nisu vlasnice onih dobara s kojima upravljaju, nego da ta dobra pripadaju zajednici.

25. Iako samostani mogu imati stanoviti posjed, sestre neka ništa ne posjeduju kao vlasništvo, nego sve neka im bude zajedničko. One kojima to po dužnosti pripada neka se sa svom ljubavlju brinu za potrebe sestara.

26. Samo hitna potreba mogla bi opravdati moljenje milostinje. Bez dopuštenja priorice ni jedna sestra ne može ništa darovati, izmo-
27. liti ili primiti, bilo što god. Kod izbora raznih poslova koji bi sestrama omogućili da zaslužuju svoje uzdržavanje, da ga dijele sa siromašnom braćom i sestrama, nega dadu prednost onim poslovima koji ih neće smetati da misle na Boga.

28. Da se zapriječi užurbanost i preopterećenje sestara, neka se po savjetu naše sv.Majke Terezije i u koliko je to moguće ne preuzimaju poslovi koje treba dovršiti u kratkom roku.

ČLAN III : POSLUŠNOST

Treba da u poniznosti poštujete vašega priora gledajući u njemu više Krista nego njega samoga, koji vam ga je dao za poglavara.

PRAVILO

29. Način života,koji je Sin Božji sebi odabrao, kada je stupio u svijet da vrši volju svoga Oca i koji je predložio svojim učenicima koji su ga slijedili, izričito imitira redovnički stalež i stalno ga u Crkvi prikazuje. Redovnice zavjetuju poslušnost da Bogu prikažu žrtvu svoje vlastite osobe po potpunom predanju svoje vlastite volje, da tako budu sigurnije i jače ujedinjene sa voljom Božjom.

30. Svjesno sudjelovanje na Kristovoj poslušnosti jača redovnice u milosti njihove profesije i potiče duh na stalnu obnovu posluha. U Mariji naći će uzor posvemašnje pripravnosti za volju Božju, pa neka nastoje da to držanje ponizne poučljivosti, nadahnućima Duha Svetoga u svojem vlastitom životu ostvaruju.

31. Neka si dozovu u pamet radikalni zahtjev naše sv.Majke Terezije: "Kažem, koja je po zavjetu pod posluhom, a zanemaruje i sa svom brižljivošću ne nastoji da taj zavjet izvrši najsavršenije, ne znam, zašto je u samostanu. Barem ja je uvjeravam dok u tome griješi, neće se nikada popeti da bude kontemplativna, a i u aktivnom životu neće ništa znatnoga učiniti. To držim sasvim za izvjesno." /Put, 18,8/.

32. Po riječima našega Pravila, Krist je onaj koga redovnice u osobi priorice slušaju. Kod svega što se u samostanu ima učiniti, neka se postupa po njezinom mišljenju i po njezinoj odredbi. U izvedbi, ali onoga što je naredjeno i u izvršenju povjerene zadaće, neka sestre vlastitu snagu razuma i volje ulože i iskoriste darove koje im je narav i milost dala. Tako vodi redovnički posluh, daleko od toga da dostojanstvo ljudske osobe smanjuje po većoj slobodi djece Božje, do zrelosti.

33. Sestre mogu svojoj priorici predati zatvorena pisma i od nje zatvorena pisma primiti. Ipak je priorici pridržano pravo da sa znanjem dotične sestre iz posebnih razloga, može otvoriti pisma. /iznimke su pisma koja dolaze sestrama od zakonitog poglavara - crkvenog ili redovniškog - ili se njima šalju/. Priorica neka postupa razborito, a obvezana je u savjesti da čuva tajne pisma.

34. Priorica neka nastoji da sestrama bude uvijek na raspolaganju. Svi neka znaju da su obvezani na aktivni i odgovorni posluh, ma da ovaj stoji u protivnosti sa osobnim nazorima i željama.

POGLAVLJE II : MARIJANSKI ŽIVOT

Prvotno pravilo Reda Blažene Djevice Marije od gore Karmela

PRAVILO

35. Blažena Djevica Marija primila je Božju Riječ puna vjere i Krista najprije u srcu, a onda u svom krilu začela. Ona je sjajan primjer kontemplativnog života. Punim pravom primjenjuje se na nju

riječi Evandjelja: Marija je odabrala najbolji dio koji se od nje neće uzeti /Pavao VI, venite seorsum IV/. Pristala je na Riječ Božju i tako postala Majka Isusova. Ona je spasiteljsku volju Božju prihvatila čitavim srcem i ne zapriječena grijehom predala se sasvim kao službenica Gospodja, osobi i djelu svoga Sina. U Blaženoj Djevici Mariji Crkva je već postigla svoju savršenost, bez ljage i nabora. Sa djetinjom ljubavi razmišlja o Mariji i gleda ju u svjetlu Utjelovljene Riječi. Tako prodire puna poštovanja dublje u uzvišenu tajnu Utjelovljenja i postaje sve sličnija svome Zaručniku.

36. Posebno štovanje Blažene Djevice Marije treba da bude glavno obilježje karmelićanskog života /Pavao VI, 26.VI 1967./ Cijela tradicija našega Reda svjedoči da je naš duhovni život od temelja Marijanski. Naš kontemplativni život koji nas trajno, nježno usmjerava prema Bogu, povezuje nas na jedinstveni način sa Blaženom Djevicom. Ona je za nas savršeni primjer nutarnjeg života i vodi nas kao Sestra nježnoj ljubavi Kristu. Naše sestre, koje se po milosti Duha Svetoga osjećaju pozvane na intimni život sa Marijom, neka tom pozivu vjerno odgovore.

37. Kao u vlastitom životu, tako i u zajednici, neka karmelićanke njeguju i afirmiraju štovanje Marijino. Studij i razmatranje onoga što nam o Mariji donosi Objava neka im bude na srcu. Na primjeru njezinom naučit će pažljivo saslušati Riječ Božju i sačuvati je. U intimnom prijateljstvu s Marijom prisvojit će si raspoloženje predanja i pripravnost na žrtvu i tako će suradjivati sa Kristom, Spasiteljem ljudi.

Običaji i pobožnosti koje je Učiteljstvo Crkve tokom stotina godina preporučilo, neka visoko cijene: krunica i pobožnost svetog škapulara.

38. U svakoj zajednici neka se dostojno proslave blagdani Blažene Djevice, osobito glavna svetkovina naše drage Gospe od Karmela. U subotu, ako to rubrike dozvoljavaju, neka se uzme votivna Misa i oficijum i neka se svečano pjeva Salve Regina.
Svaki dan neka sestre zajednički mole Litanije Blažene Djevice.

39. U škapularu vide karmelićanke poseban znak zaštite Bl.Djevice. Ovo odjelo koje nose dan i noć /haljetak/ neka im bude simbol djetinje pripadnosti našoj nebeskoj Majci.

40. Po svojoj Marijanskoj pobožnosti, kao i po primjeru i opomenama sv.Majke Terezije, nosi naš Red pečat posebnog štovanja sv.Josipa. Bog ga je uveo u spasiteljsko djelo Otkupljenja i sv.Josip se posve stavio u službu Kristovu i Mariji, i tako je postao jedinstveni primjer Bogu posvećenoga života. Po njegovoj usrdnoj povezanosti sa tajnom Otkupljenja i očinskoj brizi, koju je uvijek iskazivao reformiranoj red.Obitelji Majke Terezije, štovala ga je ona velikom ljubavlju. Zato nam ga Red uvijek stavlja pred oči kao primjer molitve i predaje se pun povjerenja njegovoj zaštiti.

POGLAVLJE III : MOLITVA

41. Oni koji se obvezuju na evandjeoske savjete, moraju prije svega Boga, koji nas je prvi ljubio, tražiti i ljubiti i u svim životnim prilikama nastojati da sve intenzivnije sa Kristom vode sakriveni život. S toga razloga moraju redovnici ustrajnom revnosti njegovati duh molitve i samu molitvu.

42. Sestre Terezijanskog Karmela obvezane su na tu neprekidnu molitvu, još i posebnim jednim naslovom, a obvezane su i centralnim propisom pravila i obvezane na tu dužnost po reformi našega Reda. Reforma se upravo temelji na toj vjernosti ovoj jezgri kontemplativnog života, i umnožila mu /Redu/ je sjaj po cilju koji si je reforma postavila, naime apostolski i crkveni. Potaknute primjerom i spisima naših svetaca neka učine sve što mogu da se pokažu dostojne tako velikog i uzvišenog poziva.

43. U Božanskom planu tajne Otkupljenja ima naša molitva svoj izvor i svoju formu od molitve Gospodinove, Jer Krist nam nije samo objavio nebeskog Oca, nego nas je po svojoj molitvi u duhu Sinovstva uveo u tajnu djece Božje. Tako je moleći Krist za nas ugled i primjer. No kako mi sami od sebe ne znamo zašto treba moliti,zato nam je Bog posao Duh svoga Sina. On stanuje u nama i On nas vodi. Tako Duh već sada u srcima preporodjenih: moli: Abba,dragi Oče! Sa neiskazanim uzdasima On se zauzima za nas da imamo pristup k Ocu i tako sa svetima možemo shvatiti širinu i dužinu, visinu i dubinu Kristove tajne u kojoj su sakrivena sva blaga mudrosti i znanja.

ČLAN I : LITURGIJSKA MOLITVA

Oratorij treba načiniti po mogućnosti u sredini izmečju ćelija. Tu ćete se sastati svakim danom ujutro da sudjelujete kod svete Mise. Oni koji razumiju moliti kanonske časove neka ih mole po odredbi svetih Otaca i usvojenom običaju Crkve.

PRAVILO

44. Liturgija u kojoj se izvršuje djelo našeg Otkupljenja, najviše doprinosi da život vjernika bude izražaj i objava tajne Kristove i istinske biti prave Crkve. Sestre koje su pozvane da po svojem zajedničkom životu u Crkvi budu znak, moraju u liturgiji vidjeti istaknuti čin svoje zajednice. Crkva dobro zna da pustinjački Redovi trebaju liturgiju koja je primjerena njihovom načinu života. U toj liturgiji treba dati prednost nutarnjem vidiku molitve i po živoj vjeri hranjenog razmatranja one tajne. Zato sestre sudjeluju na liturgijskom slavlju vjernika više po duhovnoj povezanosti koja ipak u sebi krije neki aktivni dio, mada manje dolazi do izražaja vanjski i vidljivi aspekt /Pavao VI/.

45. Krist je u svojoj Crkvi uvijek prisutan, naročito kod liturgijskih čina. Prisutan je u žrtvi sv.Mise, u osobi onoga koji vrši svećeničku službu, a prije svega u Euharistijskim prilikama. On je prisutan u svojoj Riječi jer On sam govori kada se u Crkvi čita sveto Pismo. Prisutan je kada Crkva moli i pjeva. On koji je obećao: "Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana radi mene, tu sam ja medju njima" /mt.18,2o/. U stvari Krist sebi pridružuje u ovom velikom djelu kojim se Bog savršeno proslavljuje,a čovječanstvo posvećuje, Crkvu, svoju ljubljenu Zaručnicu. Ona zaziva Gospodina i po njemu časti vječnoga Oca.

46. Već od prvih početaka našega Reda, bila je Euharistija središte zajedničke povezanosti pustinjaka na gori Karmelu. Život i pouke naših osnivača pružaju nam na području liturgije poduku koju treba u pameti živo sačuvati. Sv.Terezija bila je kod slavlja sv.Mise i kod korne molitve puna žarke revnosti. Dajući dnevni red sestrama za život,bila je vodjena velikom željom da se Božanski Oficij pobožno slavi i dade pečat čitavom toku dana.

47. Sestre neka se pridržavaju liturgijskog kalendara Reda. Ipak im je dozvoljeno iz dušobrižničkih razloga kad se liturgijsko slavlje obavlja sa vjernicima da se drže kalendara biskupije. /dijeceze/

48. Naša liturgijska slavlja neka po volji sv.Majke Terezije nose obilježje našem zvanju prikladne jednostavnosti i trjeznosti.Neka se pazi da se časovi tišine u liturgiji, koji nas sabiru u prisutnost živoga Boga, dobro iskoriste.

49. Kod Euharistijskog slavlja /sv.Mise/ u obnovi nekrvne žrtve na križu, donosi svaka zajednica Ocu proslavljenog Krista, sebe samu i čitavi svijet. Ovo slavlje simbol je za jedinstvo i povezanost svih u Crkvi. Sv.Terezija i sv.Ivan od Križa imali su živo duhovno razumjevanje za porast ljubavi prema Kristu koja proizlazi iz Euharistijske pričesti.

5o. Štovanje sakramentalne prisutnosti Kristove baština je koju treba brižno njegovati i iz nje živjeti. Kada sestre štuju prisutnoga Krista u sakramentalnim prilikama, neka uvijek znadu da ta prisutnost ima svoj izvor u žrtvi i da je usmjerena na sakramentalnu kao i duhovnu pričest. Tako postaje u srcu našeg karmelskog života povjerljivo prijateljstvo sa Gospodinom, izvorom porasta vjere, ufanja i ljubavi.

51. Sestre neka svaki dan/budu zajedno kod slavlja sv.Mise i neka aktivno sudjeluju. One ujedinjuju žrtvu svoje životne posvete sa Kristovom žrtvom i tako to sudjelovanje po sakramentalnoj pričesti dolazi do svoje punine. Tako učvršćuju veze koje ih medjusobno povezuju i koje zajednici u Crkvi poklanjaju nepatvoreni žar ljubavi. Već prema značenju i redu svetkovine i mogućnostima p ojedine zajednice, neka se Euharistijsko slavlje /Misa/ pjevanjem svečanije proslavi.

52. Da se blaguje Kruh života i pije kalež Gospodinov, neka svatko ispita samoga sebe. /1 Cor.11,28/. Ovaj ispit obavlja se naročito u sakramentu svete pokore, time da grijehe raskajanim srcem podložimo Crkvi. Jer ovaj sakramenat je djelotvorni znak zato da

Bog ne prestaje iz punine svoga milosrdja pokloniti oproštenje i u Kristu milost pomirenja. Očevidna je važnost sakramenta svete pokore za jedan život koji teži da po očišćenom srcu dodje do kontemplacije u Kristu nam objavljene mudrosti.

53. Krist sam, dao je pokornicima najuzvišeniji primjer, jer ne za vlastite grijehe, nego za grijehe drugih, htio je dati zadovoljštinu. Pod okom Kristovim biva čovjek rasvjetljen novim svjetlom i ujedno upoznaje svjetlost Božju i zlobu grijeha. U riječi Kristovoj poklonjen mu je poziv, koji ujedno poziva na obraćenje k Bogu, a ujedno daje oproštenje grijeha. Tragove Božanskog učitelja slijedeći, neka sestre u sebi goje velikodušnu skrušenost. Bit će im zato od velike pomoći ispit savjesti.

54. Naše sestre neka visoko cijene svetu Ispovijed. Neka se ispovjedaju najmanje svaka dva tjedna, no neka im se dade mogućnost i za tjednu ispovijed.

55. Poglavarica neka se pobrine da svaka sestra može ići k onom ispovjedniku koji odgovara potrebi njezine duše. Ipak neka se čuvaju propisi prava, zakon klauzure i red u kući.

56. Preporučuju se zajednička pokornička slavlja u posebnim prigodama, npr. u korizmi, na vigilijama velikih svetkovina i kod zajedničkih duhovnih vježbi.

57. Osim ispita savjesti koji je na početku povečerja ugradjen u pokornički čin, neka se obavi još jedan prije ručka i svaki ima da traje 5 minuta.

58. Po svetom pomazanju preporuča cijela Crkva svoje bolesne udove Gospodinu da ih ojača i spasi. Oboli li koja od naših redovnica ili se nalazi u smrtnoj opasnosti, neka cijela zajednica bolesnici na poseban način posvjedoči sestrinsku ljubav i neka ju ohrabri, time da se sjedini sa molitvom svećenika i kod podjele svetog sakramenta srdačno sudjeluje, sjećajući bolesnicu da se izjednači sa trpećim Spasiteljem.

59. Priorica neka se pobrine da sestre pravovremeno prime sveto pomazanje i Poputbinu. Odnosne sestre neka same na vrijeme upozore poglavaricu i tako joj olakšaju tu brigu.

6o. Božanski oficij glas je Crkve koja se obraća svome Zaručniku. Da, to je molitva koju Krist ujedinjen sa svojim Mističkim Tijelom upravlja Ocu. Kada naše sestre slave liturgiju časova, imaju udjela na javnoj molitvi Crkve, slave Gospodina i zauzimaju se za spas svijeta. Ako osim toga traže izvor pobožnosti i hranu za svoju osobnu molitvu, njihov će se život molitve uskladiti u živo i istinito jedinstvo.

61. Pošto je posvećenje dana cilj moljenja časova, neka se pomno pazi da se časovi koliko je to moguće opet mole u zato odredjeno vrijeme. Zajednica u cjelini, jednako svaka pojedina sestra neka
62. službu časova potpuno obavi i tako na poseban način afirmira molitvu Crkve. Tako na najsavršeniji način predstavljaju sliku Crkve koja Gospodina bez prestanka kao iz jednih ustiju slavi. Tako sestre ispunjavaju službu koja njima pripada, prije svega time da svojom molitvom doprinose porastu cijelog mističnog tijela Kristova kao i na dobro pojedinih Crkava.

63. Prema tradiciji svetih Otaca i duhovnih pisaca, kao i po želji naše sv.Majke Trezije, neka SLUŽBA ČITANJA kod naših sestara zadrži noćni karakter. Slijedeći poziv Crkve, one će preko toga rado produžiti službu čitanja slaveći vigilije nedjelje, velikih svetkovina i svetkovina već prema dogovoru svake pojedine zajednice.

64. Jutarnja i Večernja stožerne su točke dnevnoga oficija. Vrijede kao najvažniji časovi i neka se prema tome i proslave. Za nedjelje i blagdane naročito za Večernje, preporuča se svečaniji oblik. Neka se pri tome prihvati princip progresivnih proslava.

ČLAN II : UNUTARNJA MOLITVA - MEDITACIJA

Svaki pojedini treba da bude u vlastitoj ćeliji ili u njezinoj blizini, razmatrajući dan i noć o zakonu Gospodnjem i bdijući u molitvi

PRAVILO

65. Život molitve kako ga uči sv.Majka Terezija u svojoj knjizi ŽIVOT ima se razumjeti kao život ljubavi. Molitva je zahtjev prijateljstva koje nas sili na duge razgovore sa Bogom samim, za kojega znamo da nas ljubi. Bog pozivlje čovjeka i zove ga bez prestanka da s njime živi u prijateljstvu i da s njime boravi u tjesnom sjedinjenju /Pavao VI, sv.Terezija Doktor Crkve, 27.IX 197o./. Punina toga moljenja nije ništa drugo, nego prijateljski razgovor sa Kristom u kojem nam Otac svoju Riječ u punini izražava. Naši su sveci naročito ljubili molitvu Gospodinovu, koja svojom uzvišenosti nadmašuje svaku drugu molitvu.

66. Naša redovnička obitelj dobila je poseban poziv na molitvu, koji nadahnjuje cijeli njezin način života i način djelovanja u Crkvi. Bit ovoga poziva žari nama u Blaženoj Djevici Mariji i proroku Iliji. Bležena djevica Marija slušala je Božju Riječ, razmišljala i sačuvala u svome srcu. Ujedinjena misteriju Kristovu, revno je sudjelovala u molitvi Crkve koja je nastajala. Posebnim nadnaravnim nukanjem /poticanjem/ upravila je tajnu svoga života na Boga i tako je ostala prilagodljiva svakom pokretu Duha Svetoga.

Proroka Iliju Sveto nam pismo stavlja pred Oči kao čovjeka koji je bio zahvaćen prisutnošću živoga Boga i žario je za tu prisutnost pripravan za ime Božje položiti snažno svjedočanstvo. Ovoga Iliju uzima tradicija Karmela za primjer našega povjerljivoga općenja s Bogom.

67. Sveta Majka Terezija shvatila je karmelski poziv prije svega, kao život molitve i tako je izložila taj poziv /prikazala/. Svi drugi elementi koji pripadaju biti naše karizme usmjereni su prema molitvi i nalaze svoj izvor u njoj. Zato se molitva u Karmelu ne pokazuje kao neka vježba ugurana u strukturu našega života, nego kao trajno intimno općenje sa Bogom, kao put koji konačno vodi do potpunog ujedinjenja s Kristom.

68. Naša Majka Terezija uredila je kontemplativni život u novom svjetlu i pod novim vidicima. Rasvjetljena svojim vlastitim iskustvom, vodjena vlastitom karizmom predstavlja taj život koji je sasvim i isključivo usmjeren na Boga i u neku ruku već konačni sastanak sa Gospodinom. Ovo usmjerenje na "Boga samoga" ne isključuje brigu za potrebe putujuće Crkve. Naprotiv: M ajka Terezija htjela je svoje sestre vidjeti goruće od apostolske revnosti.

69. Iz nauke svete Majke Terezije jasno proizlazi da je nutarnja molitva uplivisana od našeg moralnog i psihološkog držanja. Iz toga proizlazi odlučno značenje stanovitih kreposti koje pripravljaju na unutarnju molitvu, daruju srcu mir i dozvoljavaju Bogu da preko svoje milosti djeluje u nama: "Neću vam govoriti o mnogim stvarima. Dotaknut ću samo tri točke o kojima želim iscrpivo govoriti: ... prva je točka uzajamna ljubav, druga, otrgnuće od svega stvorenoga, treća prava poniznost. A premda nju spominjem najposlije, ipak je najglavnija, jer obuhvata sve druge"./Put,4,4/.

7o. Sveci našega Reda koji su od cijele Crkve priznati govore o molitvi u istom smislu i riječima koje sasvim odgovaraju svetom Evandjelju. Oni vide u molitvi djetinji i prijateljski razgovor sa Bogom, vježbu ljubavi koja klice Božanske kreposti, usadjene nam kod Krštenja, razvijaju do potpune zrelosti. Oni pokazuju i to da nas život vodjen u prisutnosti Božjoj čini elastičnim za nadahnuća Duha Svetoga, da nas uči čitati Sv.Pismo, da nam pomaže da čujemo Očev glas kad razmatramo dogadjaje života i ispitujemo znakove vremena i u njima vidimo tajnu Otkupljenja i volju Božju.

71. Život u prisutnosti Božjoj je sam po sebi izraz trajne molitve. Svaka sestra neka se zato trsi da podigne svoje srce ljubeznom pažnjom na Boga i da traži samo njega.

72. Uvjerene da su potrebna vremena isključivo molitvi, posvećena, neka sestre iskoriste dva sata na nutarnju molitvu. Ova molitva neka se obavi zajednički, bilo u koru, bilo na jednom drugom prikladnom mjestu.
Priorica može iz važnih razloga i u iznimnim slučajevima dispenzirati sestre od zajedničkog razmatranja.

73. Ako je koja sestra stvarno zaprječena da veći dio sata molitve ne može držat sa zajednicom, neka po osobnoj svojoj vjernosti sve upotrebi da razmatranje obavi u koji drugi sat..

74. Da u našim zajednicama kult prisutnosti Božje trajno cvate neka se oživi posjetima Presvetima i drugim tradicionalnim formama. /strelovite molitve, duhovna pričest itd./. Da se medjutim nikoga ne smeta u njegovom uzdizanju Bogu, neka se ne vrše mnoge usmene molitve, devetnice i zazivi.

ČLAN III : SLUŠANJE BOŽJE RIJEČI

Riječ Božja neka bude trajno na vašim usnama i u vašim srcima.

PRAVILO

75. Naše karmelsko Pravilo povezuje razmatranje o zakonu Gospodnjem usko sa trajnom molitvom. Naši su sveti reformatori ovu odredbu izričito potvrdili svojim izvanrednim poštivanjem svetoga Pisma. Sveto Pismo i jest vrhunski kriterij istine i spasenja, po svetom nam Pismu govori Duh Sveti. Sveto se Pismo prema staroj tradiciji javno čita kod liturgije i to ne samo kod Euharistijskog slavlja /sv.Misa/, nego i kod Božanskog oficija. Ovo čitanje treba visoko cijeniti jer ga Crkva sama predlaže, ne iz bilo kakvog slobodnog nahodjenja, nego na temelju povezanosti sa misterijem, koji Zaručnica Kristova u toku liturgijske godine razvija. Nadalje, je kod liturgijskog slavlja čitanje svetog Pisma uvijek praćeno molitvom da s jedne strane čitanje donese bogatije plodove, a s druge da molitva, prije svega moljenje psalama, po čitanju bude razumljivija i da se žarče obavi.. Produženje čitanja kod jutarnje i večernje i uvrštenjem "vremena tišine" - treba izvršiti smislom za stvarnost i diskrecijom - da možemo razumjeti jeku glasa Duha Svetoga u našim srcima.

76. I izvan liturgijskih slavlja, neka naše redovnice svaki dan uzmu u ruke sveto Pismo da po tom čitanju i razmatranju mogu sa svima svetima razumjeti "širinu i dužinu, visinu i dubinu i spoznati Kristovu ljubav koja nadilazi svaku spoznaju i da se tako napune svakom puninom Božjom". /Ef./ Neka budu uvjerene da molitva mora pratiti čitanje svetog Pisma da to postane razgovor sa Bogom/a ne studij/. Jer mi govorimo Bogu kad molimo, a mi ga slušamo,kad čitamo njegovu riječ.

77. Osim redovitog čitanja svetog Pisma neka redovnice crpe bogatu duhovnu hranu i iz autentičnih izvora kršćanske duhovnosti. Ova je hrana jednako potrebna za jačanje duše, kao i jelo za tijelo. Čitanje, ma bilo još tako kratko, velika je pomoć za one koji žele doći do sabranosti. To kratko čitanje potrebno je da nadoknadi unutarnju molitvu onima koji je ne mogu obavljati./Život,br.4/

78. Priorica neka pazi da svaka sestra ima Bibliju i djela naših redovničkih svetaca. Biblioteka /knjige/ neka budu svima na dohvat i neka ju vodi jedna sestra sa stručnim znanjem. Neka pazi da imade dosta stručnih knjiga /biblijskih, liturgijskih, teoloških/, i živote svetaca. Posebno mjesto neka dade djelima Otaca, a naročito djelima karmelske duhovnosti.

Neka im bude pri ruci dovoljno brižno izabranih časopisa da se upute u nevolje Crkve i čitavoga svijeta. No, čuvajući propise koji se nalaze u dekretu Venite seorsum /7,11/.

79. Sestre neka svaki dan drže bar pola sata duhovno čitanje. Ako se koja sestra osjeća potaknutom da to vrijeme iskoristi za molitvu, neka učini ono što će više poslužiti njezinoj sabranosti.

Čitanje za izobrazbu i informaciju, neka se ne drži u vrijeme odredjeno za duhovno čitanje, a ni za vrijeme nutarnje molitve /Razmatranja/.

ČLAN IV : PRETPOSTAVKE ZA KLIMU U KOJOJ SE MOLITVA PRAV.RAZVIJA

a / Strogost života i pokora

treba da postite ...
uzdržavat ćete se od uživanja mesa...
imajte uvijek u rukama kakav posao.
PRAVILO

8o. Pokora kao nužna pretpostavka za nutarnju molitvu i naročita zapovjed božanske objave dobila je u Kristu i u Crkvi novo i vrlo uzvišeno značenje.

Isus je započeo svoje javno djelovanje ovim zovom: "Činite pokoru i vjerujte Blagoj Vijesti!" /Mk,1,15/. Sv.Pavao je to dobro razumio" ... I tako u svome tijelu dopunjujemo što ne dostaje Kristovim mukama - za Tijelo njegovo koje je Crkva". /Kol,1,24/. Naša sv.Majka Terezija vidi u pokori i mrtvenju neophodno potrebno sredstvo za jedan autentični kontemplativni život i to povjerljivo općenje s Bogom. "Lagodan život i molitva nikako se ne slažu." /Put,4/.

81. Nutarnji i religiozni značaj pokore je sigurno najvažniji elemenat iz kojega nastaju uvijek nove forme. No ipak ne mogu nadomjestiti vanjsku pokoru. Oslanjajuć se na nauku Evandjelja o metanoji /obraćenje/, neka naše sestre svojevoljno prime na sebe nutarnja i vanjska mrtvenja da dodju onamo da svoje naravne sklonosti lako podvrgnu poticajima Duha Svetoga i tako da u trajnoj molitvi i velikodušnoj pokori samo za Boga žive.

82. Vrijeme došašća /advenat/ i vrijeme korizme imaju sačuvat svoj pokornički značaj i neka budu po velikoj vjernosti našem kontemplativnom zvanju posvećeni radikalnom odjeljenju od svijeta.

83. Sestre neka poštivaju od Crkve propisane pokorničke dane, naime petke i Pepelnicu / iznimka, ako pada na petak velika svetkovina/.

84. U Pravilu propisanu uzdržljivost od mesa preuzela je naša Majka Terezija u svoju reformu i neka se vjerno drži prema propisu Pravila i u duhu naše svete Majke Terezije.

85. Jednako neka sestre od pravila propisani redovnički post opslužuju od svetkovina Uzvišenja sv.Križa do Uskrsa. Zakon posta propisuje da se na dan uzima samo jedan potpuni obrok, no ne zabranjuje uzeti nešto hrane u jutro i na večer. No, ipak traži da se u množini i izboru hrane pazi na mjesne prilike. Isto načelo u biti vrijedi i za redovnički post samo ne treba doručak i večeru tako jako ograničiti.

Odredba da se izvan propisanih obroka ne uzima hrana, ostaje na snazi.

86. Od redovničkog posta izuzeti su dani zapovjedane svetkovine/one koje vrijede za čitavu Crkvu, uključivši blagdan Bezgrješnog Začeča i svetkovinu sv.Josipa/, tri dana iza Božića, Svetkovina naše Majke Terezije i svetoga Oca Ivana od Križa.

87. Oni samostani koji žele strožim postom posvetiti korizmu mogu to učiniti uz pristanak čitave zajednice, ali treba voditi računa o zdravlju i radovima pojedine sestre.
To isto vrijedi za postroženje drugih pokorničkih djela, kao što su uzdržljivost od jaja, mlijeka i mliječnih proizvoda u sve petke /osim u uskrsno vrijeme/, kao i dva do tri dana u tjednu za vrijeme posta.

88. Najmanje jedamput u tjednu i na tri dana u svetom tjednu neka sestre učine jedan zajednički čin tjelesne pokore, npr.disciplina /bičevanje/, ili jednu recitiranu molitvu stojeći u križu ili jedan posebni posni obrok itd./Sv.petak neka bude na poseban način

dan stroge pokore da tako osjetljivo sudjelujemo na ptanji Krista Gospodina.

89. Za pojedinačna pokornička djela i svojevoljna mrtvenja koja mogu biti potaknuta milošću Duha Svetoga, potrebna je i dalje dozvola priorice da se izbjegnu zloupotrebe i pretjeravanja.

9o. Naša je sv.Majka željela da pokora - iako se po vanjskim formama vrlo umjereno opslužuje - ipak bude znak i svjedočanstvo njezine reforme. Jednostavnost našega načina života i siromašno i jednostavno redovničko odjelo upotpunjuju ovo svjedočanstvo.

Materijal za habit, rublje i obuća neka odgovara potrebama i mjesnim prilikama, čuvajuć pokornički/značaj i kriterij siromaštva. Jednako ne smije se zaboraviti da stanovito ograničenje sna po želji naše sv.Majke Terezije, pripada našim oblicima pokore.

91. Po propisu Pravila neka budu uvijek zaposleni kojim radom, neka se trude da jednoličnost i teškoču toga rada u duhu mrtvenja strpljivo nose. Neka velikom revnosti sudjeluju na svim radovima zajednice u potpunoj samozataji i služećoj ljubavi.

92. U smislu mrtvenja neka se redovnice ne služe pomočnim sredstvima za posao /razne moderne naprave za kuhinju itd/ što samo služi lagodnosti, ljenosti, udobnosti i koje su pridržane imućnima.To ne vrijedi za one naprave koje kvalitativno i rentabilitativno dižu vrijednost poslova koje se u samostanu obavljaju.

93. Čelija neka bude izraz karmelitanske ogoljenosti /siromaštva/. U njoj smije biti samo ono što je neophodno potrebno. Neka bude bez ikakvog nakita, osim u slučaju potrebe, treba se zadovoljiti slamnjačom ili tvrdim ležištem iz odgovarajućeg siromašnog materijala. Čuvajuć higijenu i čistoću neka se odreknu svega suvišnoga i zadovolje se samo sa običnim stvarima.

b / PUSTINJAČKI DUH, ŠUTNJA I OSAMA

> Braći eremitama koji stanuju u blizini Ilijinog izvora na brdu Karmelu...
>
> samostane možete imati po pustinjama... svaki od vas neka ima svoju odjeljenu ćeliju.
>
> odredjujemo da držite šutnju...
>
> PRAVILO

94. Povučenost od svijeta da se u osami vodi intenzivniji život molitve, predstavlja poseban oblik proživljavati Pashalno Otajstvo Kristovo i izraziti ga po smrti i uskrsnuću. Razmišljanja koja se temelje na sudjelovanju Crkve na Pashalnom Otajstvu Crkve ima se dometnuti važnost sabranosti i mira /tišine/ po kojima se sastanak sa Bogom u molitvi olakšava.

Zato je pravo i nužno da kršćani, koje Bog zove u osamu odgovore milosti Duha Svetoga i po svom životu u posebnoj mjeri ostvare ovaj aspekt svoga poziva. "Ta mi potječemo od onih svetih Otaca na gori Karmelu koji su u tako velikoj osami i potpunom preziru

svijeta tražili taj skupocjeni biser o kojem ovdje govorimo" /Duševni grad, 5,1,2/.

Imajuć uvijek na pameti propis pravila i izreku našega Oca sv. Ivana od Križa "Otac je izgovorio samo jednu Riječ, a to je njegov Sin. On ju izgovara od vijeka i u vječnoj šutnji, i u šutnji neka ju duša sasluša."/Duhovne izreke/, neka si sestre prisvoje tu, za kontemplativno zvanje, tako neophodnu šutnju, jer bez pravoga duha tišine ne možemo u duhovnome životu ni korak naprijed. /Sv.Ivan od Križa, šesto pismo/.

95. Šutnja se u našem životu ima obdržavati ne samo u smislu vlastite mogućnosti za pažljivo slušanje na Boga, nego i kao uvjet za ispunjenje naše zajedničke zadaće. Ali budno prisluškivanje onih koji se na nas obrate ne isključuje ova šutnja.

96. Velika šutnja ima da traje od svršetka povečerja do svršetka jutarnje slijedećeg dana i treba da se strogo obdržava. "I ova šutnja neka se brižljivo čuva"/ Sv.Majka Terezija/.

97. Izvan rekreacije smijete govoriti samo ono što je neophodno potrebno i to na mjestima na kojima je to dozvoljeno. Svakoj sestri neka bude na srcu da u Karmel unese klimu tišine i sabranosti. Sestre koje to žele mogu se sastati na privatni razgovor. No pretpostavlja se da to čine s razloga za koji pred Bogom nose odgovornost i da im je priorica za to dala dozvolu.

98. Nikako neka nemaju zajedničku radionicu, da svaka ostane u osami.

S istoga razloga neka ni jedna sestra ne ulazi niti u ćeliju, niti u službenu prostoriju druge bez dozvole priorice.

99. Priorica neka vodi brigu o tom da svaka sestra godišnje obavi svoje duhovne vježbe i svakoga mjeseca dan sabranosti. Prema običaju pojedinih samostana, neka se ove vježbe obave ili zajednički ili pojedinačno u potpunoj osamljenosti /samoći/. Za ovu svrhu neka u klauzuri bude dovoljno mjesta da se podignu pustinjačke kućice za boravak sestrama. Sestrama koje se po posebnom zovu Božjem osjećaju da jedno stanovito vrijeme žive kao samci, može priorica u dogovoru sa svojim vijećem dati dozvolu, ali se mora čuvati stalna obveza na rad i na potrebe samostana.

100. Da se sačuva pustinjački duh, neka se izbjegavaju česti razgovori sa posjetnicima, jednako i sa rodbinom /govornica, telefon i dopisivanje/. Ovi kontakti neka budu trajno vodjeni vrhunaravnom i apostolskom nakanom. Cijela zajednica neka samo onda ide u govornicu, ako je to potrebno za duhovni napredak svih. /eksorte i posjeti poglavara/, ili izuzetno ako to traži dobro posjetioca.

POGLAVLJE IV : ZAJEDNIČKI ŽIVOT

Sve neka vam bude zajedničko...
Treba da se dogovarate...
PRAVILO

1o1. Zajednica neka do neke stanovite mjere ostvari Praorkvu u kojoj su vjernici bili jedno srce i jedna duša, jednu na proslavu Božju i na posvećenje članova usmjerenu zajednicu, koja se ipak ne zatvara u sebe, nego je svijetu prisutna po svojoj molitvi i po svjedočanstvu sestrinskog zajedničkog života. Veza sestrinskog zajedništva je Ljubav Božja, koju je Duh Sveti izlio u naša srca i koja se ne da čisto naravnim kriterijem protumačiti. Ovu pravu ljubav preporučila je naša sv.Majka svojim kćerima" "... sve neka budu prijateljice, sve neka se medjusobno ljube i dobrohotno pomažu." Ljubav je doista punina zakona i čini vrhovnu normu zajedničkog života.

1o2. U tako shvaćenom zajedničkom životu treba dati živoj svjesti Božje prisutnosti, istaknuto značenje. Zajedništvo u traženju Boga mora biti glavni izvor duhovne obnove. Koji nema uho za svoju sestru s kojom je povezan u zvanju i životu, taj ni u tišini ne sluša na Boga. Medjusobno poštovanje dozvoljava i oplodjuje izmjenu misli i zajednički rad.

1o3. Iako život karmeličanke po svojem izboru posjeduje pustinjački duh, ipak je naša sv.Majka Terezija htjela da njezine sestre vode pravi zajednički život. Uz smisao za zajednicu naš je život obi-
1o4. lježen stanovitom strogosti i trjeznosti. Tako se ostvaruje namisao naše sv.Majke: da skupi malu četu prijateljica koje žive u velikoj udaljenosti od svijeta u medjusobnoj susretljivosti i da savjete Evandjelja najvećom mogućnosti savršeno opslužuju, kao službu Crkvi i na spas duša.

1o5. U ni jednom samostanu neka ne bude više od 21 redovnice. Ako, medjutim, više njih radi starosti ili bolesti ne mogu sudjelovati u zajedničkom životu, može samostan primiti 25 sestara. Ovaj se broj ne smije nikad prekoračiti.

1o6. Poseban slučaj jednog pravog zvanja jedne kandidatice koja ne želi biti korna sestra, neka se ne otkloni bez ozbiljnog ispitivanja. Neka se takvoj sestri dozvoli da sudjeluje na kornoj molitvi, naročito kod jutarnje, večernje i povečerja. Ona smije moliti da ne izvršuje pravo glasa kod glasanja, ali tu molbu mora odobriti čitava zajednica.

1o7. Sve redovnice neka se medjusobno nazivaju "SESTRA" i neka si to u istinu i budu, pošto zajedno žive i zajedno dijele radosti i žalosti. Samo za vrijeme trajanja službe daje se priorici naslov "Majka". Kod zajedničkih čina kojima ona predsjeda neka te čine vodi na način sestrinstva.

1o8. Smisao našeg redovničkog odjela stoji u tom, da je znak i izražaj naše posvete Bogu i našeg sestrinskog zajedništva. Karmeličanke nose i nadalje tradicionalni smedji habit iz jednostavnog, strogosti našeg reda odgovarajućeg sukna. Habit neka seže najmanje do gležnja. Pojas neka bude od kože ili nekog sličnog materijala. Škapular mora biti poseban komad i ne smije biti ušiven u habit. Tok ili pokrivalo za glavu, treba da pokrije cijelu kosu ili bar skoro cijelu kosu. Veo /za sestre profesore crn, za novakinje bijeli/ neka siže do sredine ledja. Bijeli plašt neka bude nešto kraći od habita. Obuća jednostavna i tiha /sandale, cipele itd./ Za sve vrijede odredbe dopunskih knjiga.

1o9. Od naše sv.Majke Terezije uneseni elementi u dnevni red imaju se sačuvati: mudra razdioba dnevnoga reda unapredjuje kontemplativni život i sačuva psihičku i moralnu ravnotežu: zato neka se vrijeme za molitvu, rad i odmor skladno izmjenjuju. U dnevnom redu svake zajednice mora biti sadržano slijedeće: konventualna Misa - kanonski časovi - dva sata razmatranja /nutarnja molitva/ duhovno čitanje - radno vrijeme ili vrijeme za rad - vrijeme za blagovanje - jedno vrijeme za povućenost u ćeliji - vrijeme za spavanje.
Dnevni red postavljen od priorice privolom njezinoga vijeća i pošto se saslušala zajednica ima se poslati na odobrenje Generalnom Definitoriju.

ČLAN I : SASTANCI ZAJEDNICE

Osim toga treba da imate razgovor o redovničkoj stezi i o spasenju duša, a u isto vrijeme neka se u ljubavi karaju krivnje i prestupci braće...

PRAVILO

11o. Zadaća je kapitula samostana da obnovu zajednice drži budnom i da ju dalje provodi. Ovdje se u prvom redu daje sestrinski ukor i sestre se medjusobno na sve upozore što bi moglo zapriječiti napredak bilo pojedine sestre, bilo cijele zajednice, i gdje svaka u potpunoj iskrenosti priznaje svoje propuste. Ovaj izvanredni oblik prave ljubavi prema bližnjemu, neka se u našim samostanima uvijek visoko cijeni. Kapitul zajednice je osim toga i mjesto gdje sestre izmjene misli o svojim iskustvima i porazgovaraju o vjernosti prema vlastitom zvanju i tako se ostvaruje medjusobna
111. ljubav u svagdanjem životu. Kapitul neka se drži u duhu našega Pravila i na način kako nam je to propisala naša sv.Majka Terezija: "Željela bih da se nas 5 sestara složimo, koje se sada ljubimo u Kristu, da se kadikad sastanemo, medjusobno si otkrijemo svoje pogreške i kažemo u čemu bi se trebale popraviti da budemo drage Bogu. Jer nitko ne poznaje sebe onako dobro kao što nas poznaju oni što nas promatraju, samo ako ih vodi ljubav i briga da nam koriste." /Život, 16,7/.

112. Ovi sastanci zajednice neka se drže u duhu Evandjelja. Sestrinska izmjena misli neka bude nošena srdačnom jednostavnosti i ljubeznom otvorenošću, ipak neka razina /nivo/ razgovora bude pristupačna svim sestrama.
Novakinjama i postulanticama dozvoljeno je prisustvovati tim sastancima u koliko to priorica i učiteljica novakinja odobri.

113. Naša pravila predvidjaju da se kapitul održi svakoga tjedna. Stanovito elastično rukovodjenje dozvoljava da ti sastanci rade izmjenično o duhovnoj izmjeni misli, drugi put o priznanju krivnje i ukoru, onda opet o reviziji života, a kadikad i o odlukama o materijalnim stvarima.

114. Priorica neka u zajednički kapitul unese život i poticaj. Neka nosi brigu za dovoljnu pripravu. Cijeloj komuniteti neka se pravovremeno saopći predmet o kojem će se govoriti na sastanku. Uvod i opomena ne smiju nikad faliti, a pripadaju za redovito priorici.

ČLAN II : ZAJEDNIČKI STOL I SATOVI ODMORA

Sakupljat ćete se u blagovaonici da u zajednici uzimate jela što će vam se davat, a pri tom da slušate po koje čitanje iz Sv.Pisma.

PRAVILO

115. Zajednički stol simbol je sestrinske zajednice. Sestre koje su se Bogu posvetile u siromaštvu neka jednodušno zahvale Boga za hranu, koju neka u potpunoj jednostavnosti zajednički blaguju.

116. Izvan zajedničkih obroka neka ni jedna redovnica ne uzima ni jela ni pića bez dozvole priorice. Ipak je mali doručak dozvoljen. Hrana kod zajedničkog stola neka bude JEDNOSTAVNA I IZDAŠNA. Priorica i ekonoma neka se brinu da hrana bude kvalitativna i brižno pripravljena.

117. Sestre neka u refektoriju UVIJEK drže ŠUTNJU . Kod ručka i večere neka se drži čitanje.
Da se afirmira spontana radost mogu sestre na blagdane obroke uzimati izvan refektorija u vrtu ili na kojem drugom mjestu.

118. Iza ručka i večere neka priorica dozvoli sestrama da se sastanu i neprisilno pozabave o onom što im je najmilije. Kako to naša sv. Majka želi, neka kod toga obave kakav lakši posao ako nije blagdan.

119. Naša sv.Majka Terezija vodila je veliku brigu o tome da sv.Ivana od Križa uvede u stil sestrinskog saobraćaja i u rekreacije koji je biljeg strogog života karmeličanke. Ovaj, u reformi naše sv.Majke Terezije posebni stil daje rekreacijama u našim redovničkim obiteljima onaj posebni biljeg radosti i jednostavnosti, kojim treba da se očituje i u medjusobnim odnosima sestara.

12o. Po savjetu sv.Terezije od Djeteta Isusa neka naše sestre ne idu u rekreaciju, toliko da sebe odmore, nego da druge razvedre. Neka se trude da su odmah od početka prisutne i neka lako ne traže izgovor da izostanu od jednog zajedničkog čina koji toliko unapredjuje sestrinsku ljubav.

121. Na velike blagdane mogu sestre dodati još jedan sat rekreacije. U tom smislu mora se odobriti izvanredna rekreacija, ali najviše pet do šest puta na godinu.

122. Način kako sestre provode rekreaciju bit će u svakoj zemlji drugačiji i u svakom konventu. Igre za gibanje su dozvoljene, naročito za mladje sestre ... Zdrava razonoda unutar klauzure bolja je nego rizik da će se kasnije taj oporavak tražiti izvan klauzure.

ČLAN III : ZADACI U ZAJEDNICI

Da se sve što će se imati onda učiniti izvrši prema njegovom mišljenju i njegovoj odredbi ...

PRAVILO

123. U tome što čovjek uzima na sebe dužnost rada suobličuje se s Kristom. To više, on se povezuje sa otkupiteljskim djelom Isusa Krista koji je rad odlikovao velikom časti, budući da je sam svojim vlastitim rukama radio u Nazaretu.

Naša sv.Majka Terezija bila je duboko zahvaćena ovom točkom pravila: "Imajte uvijek u rukama neki posao ..." i bila je presretna nastojeć da uvijek bude prva kod najnižih poslova. Svaka neka bude uvjerena da je u svojoj službi teško obvezana općem zakonu rada.

124. Sestre neka budu uvijek pripravne da za dobro zajednice preuzmu onaj posao koji im se povjeri i taj posao neka pred licem Božjim obave velikom revnosti. Pripada priorici da razne kućne službe razdjeli medju sestre, a i promjene u službama provede prema svojem nahodjenju. Sestre kojima je povjerena koja služba treba da nose potpunu odgovornost i imaju se u okviru te službe smatrati kao suradnice priorice.

125. Priorica neka vodi računa o SPOSOBNOSTIMA I ZNANJU POJEDINIH sestara i neka ih tako stavi u pojedine službe kako će biti NAJVIŠE KORISTI. Naročito traži služba vitlarice diskreciju i SPOSOBNOST KONTAKTA. Vitlarica neka si bude svjesna svoje odgovornosti radi neposrednog kontakta sa vanjskim svijetom. Ne smije dopustit da koja sestra dodje k vitlu bez dozvole priorice.

ČLAN IV : BRIGA ZA NAŠE BOLESNICE I SUFRAGIJA ZA NAŠE POKOJNE

... osim ako od toga ispričava bolest ili tjelesna slabost, jer nužda zakon mijenja.

PRAVILO

126. Sv.Majka Terezija piše" ... da radije zdrave trpe oskudicu, nego li bolesnicima bilo što uzmanjka". U tom smislu neka se naše bolesnice nježnom ljubavi i predanjem njeguju. Bolesnice neka sa svoje strane znadu da je sva ljudska patnja pozvana na to da dovrši patnju Kristovu. Neka se vježbaju u strpljivosti i uzdržljivosti i neka ne stave zahtjeve koji se ne bi slagali sa našim zavjetom siromaštva i neka bolničarku i zajednicu suviše ne opterete. Liječnikove naredbe i propisanu terapiju neka hrabro uzmu na sebe.

127. I našim pokojnim sestrama pripada naša ljubav. Ostajemo s njima povezane u misli na zajedničko provedeni redovnički život, po molitvi kojom želimo da ih Bog primi u svoje Kraljevstvo i u nadi da ćemo se s njima sastati u lijepom nebu.

128. Za svaku pokojnu sestru /profesu kao i novakinju/ neka se u samostanu u kojem je umrla služe zadušnice s vigilijom i neka joj se po mogućnosti osigura nekoliko sv.Misa. Za svakog redovnika ili redovnicu iste provincije, pa i za svakog novaka ili novakinju i za pokojne poglavare neka se obave sufragija kako su odredjene u direktoriju /dopunske knjige/.

POGLAVLJE V : PAPINSKA KLAUZURA

NAPOMENA Za poglavlje o klauzuri nije nužno ovdje zauzeti bilo kakav stav, jer su svi samostani imali već prilike da se o toj temi jasno izraze. U našem Generalicijumu temeljito i savjesno pretresen je rezultat tih odgovora i predočen Svetoj Stolici. U medjuvremenu statuti o papinskoj klauzuri za neobuvene karmeličanke već su odobreni /aprobirani/ i provulgirani 16.rujna 1971.godine i to na 10 godina.

DRUGI DIO : OBRAZOVANJE

129. Djelo obrazovanja treba da obuhvati cijelu ljudsku osobu, tako kako ju pred nama imamo sa njezinim sposobnostima i manjkavostima. Ovo obrazovanje neka bude prilagodjeno specifičnom pozivu Terezijanskog Karmela koji ima svoj korijen u pozivu na sv.Krst.

13o. Sv.Krst stvarno predstavlja samo neki početak, ulaže u dušu klicu iz koje treba da se razvije punina milosti, savršena ljubav.Svi koji su kršteni time su već pozvani da nasljeduju Krista i da se njemu suobliče /suoblikuju/. Iz njihove sredine poziva Otac po svojoj prethodnoj milosti redovnike da njegovog Sina još uže nasljeduju u misteriju njegove kenoze /ogoljenja, ispražnjenja, otrgnuća/. U okviru ovoga poziva dobiva Karmel svoju posebnu karizmu: prisno prijateljstvo s Kristom.

131. Temeljno načelo za uspješno obrazovanje je prema tome ravnomjerno skladno napredovanje razvitka cijele osobe u svim njezinim dimenzijama da ju dovedemo do ljudske i duhovne zrelosti.

I POGLAVLJE : MJERILO /KRITERIJI/ ZA PROSUDJIVANJE ZVANJA

Niste vi mene izabrali, nego sam ja izabrao vas /Iv,15,16/.

132. Bog nas je u Kristu sebi izabrao prije stvaranja svijeta da budemo sveti i bez mene pred njim /Ef.1,4/. U ovu beskrajnu perspektivu moramo ugraditi povjest našega vlastitog poziva. Redovnički život stoji u tom da u najdubljim dubinama srca slušamo
133. jedinstveni glas koji nas pozivlje i govori: "Dodji!" /Pavao VI/. Tko se od Boga osjeća pozvan na karmelitanski život traži nekako kao samo od sebe šutnju i osamu u jednoj od istih ideala prožetoj sestrinskoj zajednici da se odazove svome posebnom pozivu na nutarnji život.

134. Ozbiljno neka se smatraju kao kandidatice samo one koje imaju duševno i tjelesno zdravlje i tako daju neku sigurnost da će biti sposobne za zajednički život. Nadalje neka imaju zdravi sud i dovoljno obrazovanje i već stanovitu ljudsku i afektivnu zrelost. Neka si dadu računa o vrednotama koje one žrtvuju i njihova odluka neka bude jasna i u potpunoj slobodi prihvaćena. A od Karmela ne smiju tražiti nikakve druge sigurnosti osim one koju će im dati njihova vjernost pozivu Božjem.

135. Zvanja koja se predstavljaju samostanu treba najvećom brižljivosti i dugoročno ispitati da se upoznaju njihovi motivi dolaska. Na taj način neka se pravovremeno odstrane one kandidatice koje su možda nesvjesno vodjene od manje vrhunaravnih motiva.

136. Život u Karmelu traži veliki stabilitet /stalnost/. Zato i jest sva razboritost i oprez potreban što naša Majka Terezija naročito preporuča. To vrijedi još u višoj mjeri kada se radi o kasnijim zvanjima ili o prelazu iz jednog religioznog instituta u drugi. Pomanjkanje zvanja neka nikada ne zavede samostane da otvore klauzuru takovima koje nisu pozvane na naš način života.

137. Prije nego što se kapitularice izraze o primanju koje kandidatice, treba svima dati priliku da kandidaticu upoznaju u govornici. Po ovim susretima dobiva i aspirantica prve utiske o životu u klauzuri.

POGLAVLJE II : STUPNJEVI OBRAZOVANJA

138. Prije nego se aspirantica konačno posveti Bogu u našem Redu, treba da prodje jedno vrijeme kušnje da zajednica njezino zvanje i sposobnosti ispita i ona sama dobije iskustvo o karmelitanskom životu. Ovo vrijeme kušnje obuhvaća tri stepena: postulat, novicijat i godine privremenih zavjeta.

NAPOMENA: Riječ "zajednica" u ovom poglavlju znači samo kapitularice samostana, a ne cijela zajednica.

ČLAN I : POSTULAT

139. Vrijeme postulata služi prilagodjavanju. Neka omogući postulantici postepeni prijelaz iz života u svijetu u način života u novicijatu.

14o. Pravo pripuštanje postulatu, novicijatu i privremenim kao i vječnim zavjetima pripada priorici na temelju odlučujućeg glasa kapitula. Stoji li samostan pod regularnim poglavarom, potrebna je njegova privola.
Priorica može dakle, samo privolom komuniteta, jednu kandidaticu primiti, ipak može, ako ima na diskreciju obvezatne razloga sa privolom svojeg savjeta i učiteljice novakinja, prijem odgoditi ili čak i odbiti.

141. Prije prijema mora aspirantica predati krsni list i potvrdu da je primila sakramenat sv.Krizme. Osim toga treba da se raspita o njezinom karakteru, o njezinom tjelesnom i duševnom zdravlju. Isto tako neka se diskretno raspita o njezinoj obitelji i o njezinom dosadanjem životu.

142. Prije ulaza u kandidaturu treba od aspirantice tražiti pismenu i po njoj potpisanu izjavu da ulazi u Karmel od slobodne volje i bez prisiljavanja, da nije nikakvu bolest prešutjela koja bi imala kakove posljedice, da u slučaju izlaska neće tražiti nikakvu naknadu za u samostanu učinjene poslove.

143. Svaki pojedini samostan neka odluči da li će tražiti miraz i u kojoj visini.

144. Postulat traje godinu dana, no može se ako je potrebno produžiti za najviše 6 mjeseci.

145. U to vrijeme neka postulantica dodje na čisto, o razliki života koji je vodila u svijetu i ovim koji počima u samostanu. Neka se ispita da li će se u svagdašnjosti ovoga života dati ostvariti njezina duboka očekivanja. Zajednica neka joj omogući uvid u način života i neka joj objavi karizmu koja zajednicu nadahnjuje. Neka ju uvjeri o apostolskoj vrijednosti molitve i žrtve i neka joj pokaže kako sve to ostvarujemo na skromni način u setrinskoj zajednici.

146. Od početka neka se postulantica uvede u unutarnju molitvu, neka se odgoji na šutnju i osamu i na odreknuće koje jača volju. Postulanticu neka se ne prisili odmah iz početka na potpuno obzervancu, što više, neka joj se dade stanovita sloboda djelovanja, tako neka zajednica nastoji pronači da li postulantica od srca želi da jedanput na sebe preuzme sve zahtjeve zajedničkog života.

147. Prema svršetku postulata mora buduća novakinja priorici upraviti ponovnu pismenu molbu za prijem u novicijat. Prije ulasa u novicijat neka postulantica obavi nekoliko dana duhovne vježbe.

ČLAN II : NOVICIJAT

148. Novicijat oficijelno počinje sa ceremonijom inicijacije (uvodna ceremonija, vidi Rituale), kod koje postulantica dobiva redovničko odjelo. Za pripuštanje u novicijat važe osim što je navedeno u broju 14o, i odredbe općeg Crkvenog zakona o valjanosti i dopuštanju /Can 542/.

149. Pripuštanje jedne kandidatice koja nije navršila 18-tu godinu, ništetno je. Da se pripusti prelaz kandidatice iz drugoga samostana našega Reda, potrebno je jednostavna večina glasova samostana u koji želi uči i pristanak svih kapitularica prvotnog samostana u kojem je bila /Konst.1581.II.23.citirano po njemačkom izdanju/. Dobije li postulantica to dopuštenje za prijelaz, ima se iza izvršenog postulata odmah primiti u novicijat.

15o. Leži u naravi stvari da novicijat mora biti odjeljen od komuniteta profesnih sestara. Ako medjutim majka Priorica pošto je saslušala učiteljicu novakinja nadje za zgodno, može novicijatu dozvoliti kontakte sa sestrama.

151. Novicijat ima trajat godinu i pol, no može ga priorica, pošto je saslušala učiteljicu novakinja, produžiti, ali ne preko 6 mjeseci. Za vrijeme trajanja novicijata ima se zajednica tri puta - u odgovarajućim intervalima - pozvati da kaže svoje mišljenje o novakinji. Glasanje za pripuštanje prvim zavjetima ima se obaviti dva mjeseca prije onoga dana koji je ustanovljen za polaganje zavjeta.

152. Postoji li opravdani razlog, može priorica uz presudno glasanje vjeća i učiteljice novakinja, otpustiti novakinju za vrijeme trajanja novicijata. Novakinja sama svakovremeno je slobodna ostaviti samostan. Isto tako vrijedi za svršetak svake godine položenih privremenih zavjesta.

153. Da novicijat bude voljan mora novakinja neprekidno godinu i pol dana biti u klauzuri. Novicijat se smatra prekinutim i mora se nanovo započeti

- ako je otpuštena novakinja samostan ostavila,
- ako je novakinja ostavila samostan, a da nije imala nakane da se vrati,
- ako je novakinja iz bilo kojeg razloga dulje od tri mjeseca /sa, ili bez prekida/ boravila izvan samostana, iako je to bilo uz dozvolu poglavara i sa nakanom da se vrati /Ren.Causam 22,1/

Kod izbivanja od manje od tri mjeseca, pripada priorici, pošto je saslušala učiteljicu novakinja, uvažeći i razloge za to odsustvo, da odluči od slučaja do slučaja u kojem omjeru treba to izbivanje iz novicijata produženjem izravnati.

154. Od početka novicijata treba da mlade sestre potpuno sudjeluju na životu zajednice i obvezane su na observanzu. Kao najvažnija zadaća neka im se predstavi život povjerljivog općenja s Bogom. U ovoj fazi najvažnije je da se novakinje malo po malo uvedu u praksu jednog po nutarnjoj molitvi Bogu posvećenog života.

Tome pripada stalno sjedinjenje s Bogom u poslušnosti prema Duhu Svetom i u nasljedovanju Krista Gospodina. Nadalje neka se izobraze u onim krepostima koje odgovaraju redovničkim zavjetima, u poniznosti, odricanju. Konačno ih treba odgojiti na pripravnost na medjusobnu pomoć u srdačnoj, otvorenoj i pripravnoj ljubavi prema bližnjemu.

155. Potrebno je da se nekoliko sestara profesa izobrazi, koje će učiteljici pomoći kod poučavanja novakinja /Sv.Pismo, liturgija, karmelitanska duhovnost itd/.Kanonsko pravo u koliko se nas tiče i u našem posebnom pravu neka se jednako podučavaju. Neka se vodi računa o tom da se sestre podučavaju i u tako zvanim naravnim krepostima koje su za razvoj čovjeka u klauzurnom životu tako korisne /Pio XII/.

ČLAN III : POVEZIVANJE PO PROFESIJI

156. Zavjetovanje evandjeoskih savjeta po kojima nismo umrli samo grijehu, nego smo se odrekli i svijeta da Bogu jedinomu živimo, to je naš odgovor na Božanski poziv. Po zavjetima obvezuje se kršćanin da Evandjelje učini pravilom /normom/ svoga cijeloga života. On se po njima potpuno izručuje Bogu koji ga nadasve ljubi, tako da je po jednom novom i posebnom naslovu u Crkvi i za Crkvu usmjeren za službu Božju i njegovu slavu.
Tako djeluju Evandjeoski savjeti onamo, da mi u duhu nutarnje slobode dolazimo do punine Božanske ljubavi, pošto se

- u Bogu posvećenoj čistoći koju je Krist sam označio kao veliki milosni dar, odričemo zemaljske ljubavi,

- u siromaštvu naše pouzdanje stavljamo jedino u Boga,
- po poslušnosti stavljamo se sasvim na raspolaganje Kraljevstvu Božjem.

157. Glede formule za profesiju i obrede vrijede propisi Ceremonijala Reda. Formula koju ima potpisati zavjetovana sestra i priorica ima se pohraniti u arhivu samostana.
Radi li se o vječnim zavjetima ima priorica obavijestiti župnika onoga mjesta u kojem je sestra bila krštena.

158. Viši poglavar može iz opravdanog razloga dozvoliti da se prvi zavjeti polože nešto ranije, ali ne preko 15 dana /REN.CAUSAM,26/.

158. Po profesiji stiče sestra po pravu pripadnost samostanu. Vječni zavjeti čine ovu pripadnost konačnu. Ujedno obvezuje profesija sestru na izvršenje redovničkih zakona, kao i propisa poglavara.

160. Na koncu novicijata polaže se profesija na tri godina. U naročitim slučajevima, ili ako to novakinja sama želi, može ona - ako to priorica nadje za dobro, pošto je kapitul glasao - svoje zavjete položiti samo na jednu godinu i onda ih dva puta, svaki put za godinu dana obnoviti. Priorica može po svome sudu i sa odlučujućim glasanjem kapitula vrijeme trajanja privremenih zavjeta produžiti, ali ne više od tri godine. Četiri mjeseca prije onog dana koji je odredjen za svečane zavjete neka se sestra predloži kapitulu za pripust ovoj profesiji.

161. Za vrijeme privremenih zavjeta ne dopušteni su čini učinjeni protiv zavjeta, ali nisu ne važeći /bezbrijedni/. Za vrijeme dok je sestra vezana privremenim zavjetima može slobodno raspolagati svojim dobrima, kamatima, i ostaje joj pravo uživanja, ali ne smije tim dobrima sama raspolagati. Upravu može predati komu hoće. Njoj ostaje sposobnost za stjecanje daljnjih dobara, no sve što će po svome radu privrediti pripada samostanu /CAN 579,580/.

162. Bolest nije razlog za otpust,ako nije sa sigurnošću utvrdjeno da je bolest bila zlonamjerno prešućena ili prikvirena prije zavjeta, ili ako je priorica sa svojim savjetom, pošto su saslušale učiteljicu novakinja, tražila stručno mišljenje kompetentnih osoba, došla do uvjerenja da je uzrok bolesti pomanjkanje sposobnosti za naš život u klauzuri.

163. Za daljnje vodstvo njihove religiozne izobrazbe i karmelitanskog odgoja ostaju sestre sa privremenim zavjetima pod vostvom učiteljice novakinja, izuzev zadnju godinu privremenih zavjeta. U slučaju potrebe, mogu druge sestre pomoći učiteljici novakinja kod poduke.

164. Atmosfera u novicijatu neka bude revna i otvorena. Sestre neka nauče da se susreću medjusobnim poštovanjem i da znadu naći vlastite granice.
Redoviti sastanci za sestrinski dijalog koji će ih dovesti do revizije vlastitog života, neka se unapredjuje.
Tako pripravljene mlade će profese steči pravi smisao za zajednicu, koji neće biti na štetu eremitskom duhu, a ni sabranosti.

165. Sestre sa privremenim zavjetima neka se postepeno učlanjuju u život zajednice, tako da im se povjere i razne službe u samostanu. Kod toga treba im pokazat potpuno povjerenje i ne okljevati da se na njih prenese stanovita odgovornost.

166. Da si kapitularice prije pripusta vječnim zavjetima mogu steći pravi sud o profes-novakinjama, one za vrijeme zadnje godine svoje izobrazbe u cjelosti sudjeluje na životu zajednice. Koliko se medjutim pokaže korisno ili nužno neka i u to vrijeme sudjeluju kod poduke novakinjama.

167. Svečani zavjeti su totalna i konačna posvega Bogu, Crkvi i Redu.
Po svojoj stalnosti i ustrajanosti veze predstavljaju nerazrje-
168. šivi vez Krista sa svojom Zaručnicom Crkvom /LG,44/. Vječni za-
vjeti uzrokuju po ljubavi do koje vode veću slobodu od svih veza
169. zemaljskih, prinose mnogo čistoći srca i duhovnoj slobodi/LG,46/.
Da vječni zavjeti budu pravo valjani potrebno je da su prethodile najmanje tri godine privremenih zavjeta i da je sestra navršila 25.godina.

170. Jedna redovnica sa vječnim, dapače svečanim zavjetima koja iz kojeg drugog instituta prelazi, smije svoje vječne zavjete u našem Redu položiti tek tri godine iza dovršenog novicijata. Poglavari, odnosnom institutu neka se o toj normi našeg zakonika pravovremeno tj. unaprijed obavijeste.

171. Prije svečanih zavjeta raspolaže sestra sa svojom imovinom u sporazumu sa prioricom.
U pismenoj izjavi ima sestra da se odrekne svih dobara, koja bi joj u budućnosti mogla pripasti. U času kad joj pripadnu neka dobra ostvaruje ona svoj svečani zavjet siromaštva time da poduzme prikladne mjere, da ostvari svoje odreknuće i u smislu civilnog prava.

172. Vječni zavjeti čine sva suprotna akta dotične sestre bezvrijednim i ništavima /CAN 579/.

Nasuprot, stupa sestra sa svečanim zavjetima u uživanje svih prava privilegija i duhovnih dobara koja joj pripadaju po zakonodavsku Crkve i Reda.

POGLAVLJE III : ONI KOJI SU ODGOVORNI ZA IZOBRAZBU

ČLAN I : ZAJEDNICA

173. Zajednica može imati jako odgojni upliv - ako po primjeru Pracrkve - u svagdašnjem životu svjedoči da sve gleda i proživljava u duhu Isusovog govora na Gori o Blaženstvima.

174. Svaka pojedina sestra neka dade svoj prilog atmosferi tišine, tako da je centralni zahtjev naših pravila tako rekuć opipljiv i da se može intenzivno proživljavati, tj. dan i noć razmatrati o zakonu Božjem. Onda će aspirantica koja dolazi iz svijeta osjećati da je dovedena u klimu samoće, u pustinju, na prag Božjeg Kraljevstva.

175. Ako se sestre medjusobno prihvate u uvjerenju da ih je sam Krist sjedinio, onda će zajednički život za početnice biti jaka pomoć i čvrsti oslonac. Sebe samu radi drugih uvijek zaboraviti, biti drugima uvijek na raspoloženju, osjećat se odgovornima za dobro drugih, sve su to konkretni oblici smisla za zajednicu. Velikodušnost u zajednici "zarazit će mlade sestre i povući za sobom.

176. Jedna zajednica koja u vjernosti ostvaruje takav karmelski život, postat će oblikujući elemenat /mladih sestara. Sama zajednica prva će imati koristi od ove svoje velikodušne vjernosti, razvit će se i porasti u duhovnom životu/.

ČLAN II : PRIORICA

177. Priorica je duša svoje zajednice i mora da bude duboko svjesna svoje teške odgovornosti. Neka vodi sestre onamo da žive svoje zvanje i da djeluju po svojoj savjesti. Ovu savjest treba dovoljno oblikovati, da sestre u svakoj situaciji znadu što je njihova dužnost.

178. Priorica ima voditi brigu o daljnjoj izobrazbi svih sestara, posebnu brigu neka posveti izobrazbi mladih sestara.

U dogovoru sa učiteljicom novakinja neka od vremena do vremena novakinjama i mladim profesama dade prilika za lični razgovor.

Na ovom tako važnom području izobrazbe neophodno je potrebna suradnja priorice sa učiteljicom novakinja.

ČLAN III : UČITELJICA NOVAKINJA

179. Učiteljica novakinja mora biti sestra velike razboritosti i dobroga suda /rasudjivanja/, da može odgojiti kontemplativne duše, treba da samo vodi intenzivni život molitve. Mora biti sposobna prisluškivati i ona poštivati put kojim Bog vodi svaku pojedinu sestru. Njezina je zadaća prije svega duhovna, naime odgojiti duše u kojima će stanovat Gospodin i da podupire djelovanje Duha Svetoga u svima i u svakoj pojedinoj sestri.

Mora se držat naučnog plana za teoretsku i praktičnu izobrazbu kako je ustanovljeno u direktorijumu. Osim redovitog ličnog
180. kontakta učiteljica novakinja sa novakinjama, neka se održe četiri do pet puta na tjedan kursevi i predavanja za naobrazbu. Da ti kursevi budu stavljeni na solidnu bazu, ne treba okljevati da se razdjele medju više sestara, koje imaju potrebno znanje i potrebne sposobnosti. Duhovno vodstvo kod toga uvijek je pridržano učiteljici novakinja.

181. Učiteljica novakinja imenuje priorica, pošto je saslušala svoje vijeće i dobila privolu Oca generala ili provincijala, odnosno ako samostan ne potpada pod Red, privolom ordinarija.

POGLAVLJE IV : DALJNJA IZOBRAZBA

182. Iskustvo pokazuje da redovnički život najviše cvate u onim samostanima, u kojima se izobrazba trajno obnavlja i unapredjuje. Sestrama neka jako leži na srcu daljnja izobrazba. U tu svrhu neka se u zajednici postojeće sposobnosti i mogućnosti najbolje iskoriste. Kod toga treba paziti da se ne upadne u pretjerani intelektualizam. Produbljenje naše izobrazbe neka se usmjeri na kontemplativni život, a kod upotrebe sredstava vodi računa o zakonu o klauzuri.

183. Plodna daljnja izobrazba mora uvijek pospješiti redovnički duh i staviti tradicije Reda u pravo svjetlo. Sestre neka se zato posebno posvete studiju Sv. Pisma, pošto su i naši zakoni konkretno imaju razumjeti i živjeti u ovom duhu izvora. Ovaj živi izvor stotinjak godina stare tradicije oplodjuje, oživljava i obnavlja cijeli Red.

T R E Ć I   D I O

UPRAVA SAMOSTANA /VODSTVO/

TREĆI DIO : UPRAVA SAMOSTANA /VODSTVO/

I POGLAVLJE : NAČIN UPRAVLJANJA

184. Sestre /moniales/ ušle su u Karmel da žive u jednoj maloj terezijanskoj obitelji i po istom duhu i da sve teže za istim ciljem. Zato je u njihovom životu u zajednici potreban autoritet, koji zajednicu okuplja, vodi i upravlja da svoj poziv kao terezijanske karmelićanke u potpunosti proživljavaju.

185. Svi poglavari Božji su zamjenici kako nam to svjedoči u našem Pravilu navedene riječi sv.Pisma: "Tko vas sluša, mene sluša, a tko vas prezire, prezire mene". /Pravilo, Lk, lo,16/. "Poput sina čovječjega koji nije došao dabude služen, nego da služi." /Mt.2o,28, Fil.2,7"/ neka poglavari svoju službu na braći vrše u duhu služenja. Zato neka način njihovog vodstva odrazuje ljubav kojom Bog njih ljubi. Neka svoje podložnike kao djecu Božju, poštujuć njihovu ljudsku osobu, tako i vode, da unapredjuju dragovoljnu poslušnost. Osim toga neka poglavarima leži na srcu da podložnici u izvršenju onoga što im je odredjeno i u ispunjenju povjerene im zadaće aktivnim i odgovornim posluhom suradjuju.

186. Autoritet poglavara i posluh podložnika treba da ide za istim ciljem: intenzivnije tražiti volju Božju, koja će ih potaknuti na veće savršenstvo. Tu volju Božju prema karizmi koja je dana našem redu i darovima koje je Bog dao svakom pojedinom - vjerno ispuniti, stvarno živjeti u nasljedovanju Krista i svim silama doprinosti izgradnji Mističnog Tijela Kristova.

187. Poglavari, čuvajuć ipak svoje pravo da odlučuju i naredjuju, neka rado pitaju za savjet pojedine članove već prema prilikama, savjet ili kapitul i neka unapredjuju suradnju za dobro samostana, Reda i Crkve.

188. Hoće li sestre da postignu cilj koji je postavila sv.Majka Terezija dati će se voditi u duhu Evandjelja, jer gdje se ljubav, razboritost i diskrecija povećo - jer razboritost ravna svaku krepost /Pravilo/ tamo će se i zakoni pravilno primjeniti prema prilikama osoba, mjesta i vremena.

189. Uprava zemaljskim dobrima spada u krug zadaća autoriteta, a ujedno je to i usluga sestrama i komuniteti. Zato neka se zemaljska dobra podijele prema potrebama svake pojedine. No,neka se ne zaboravi da se tu radi o redovnicama "koje i stvarno i u uvjerenju moraju biti siromašne". U privredi i upravi dobara neka odbace od sebe sve neopravdane brige i neka se predaju Providnosti nebeskoga Oca. Tako mogu biti sigurne da im po riječima sv.Majke nikad neće manjkati potrebno: "Ne ostavimo li mi njega, pa se ne bojte da će vam čega ponestati"./Put,2,2/.

POGLAVLJE II : PRAVNI POLOŽAJ SAMOSTANA I SESTARA

190. Red neobuvenih karmelićana i karmelićanki/ tj. da li razumijemo braću i sestre naše reforme ili samo cjelokupnost naših sestara/ nije nikakva "pravna osoba", čiji su članovi povezani pravnim vezama. Naš Red više se razumije kao jedna redovnička obitelj koja je povezana istim duhom, nošena sličnim zakonima i tradicijama, a prije svega setrinskom ljubavi. Svi samostani spadaju pod jurisdikciju Reda neobuvenih karmelićana i poglavar upravlja njima namjesto sv.Oca. Po normama općeg prava i ovog Temeljnog zakona, osim po pravu naročito utvrdjenih slučajeva. /CAN 5oo £ 2, CAN 615/

191. Prema normama ovog Temeljnog zakona ovisni su svi samostani cijeloga Reda od Oca Generala. Ali Otac provincijal ima jurisdikciju nad onim samostanima koji spadaju na područje njegove provincije. Oni samostani koji snagom posebne odredbe Sv.Stolice ne potpadaju pod jurisdikciju Reda, podredjeni su po normama općeg prava kao i našeg posebnog prava, Ordinariju mjesta.

192. Ali i oni samostani koji stoje pod jurisdikcijom ordinarija, ipak su u odnosu na Temeljni zakon i izlaganje na dopuni redovničkog zakona, podredjeni jurisdikciji Reda.

193. U našim samostanima ima samo jedna vrst sestara. Ipak treba čuvati mogućnost koja je u broju 1o6 Temeljnog zakona navedena.

194. Svaka sestra pripada onom samostanu za koji je primljena svojim privremenim zavjetima.

195. Da jedna sestra na neko vrijeme može prijeći u jedan drugi Karmel, potrebno je slijedeće:

- teško važeći razlog, može biti sa strane sestre ili samostana,
- privola dotične sestre,
- privola kapitula obadviju kuća,
- slijedeće dozvole:
  1) ako su oba samostana podložna Redu: dozvola Oca Generala ili provincijala obaju samostana;
  2) ako su oba samostana podložna ordinariju mjesta: dozvola obadvaju ordinarija;
  3) ako je jedan samostan podložen Redu, a drugi ordinariju: dozvola vlastitog ordinarija i Oca generala i odnosnog provincijala.

Svaki se prijelaz mora bezuvjetno javiti nadležnom ordinariju.

196. Sestra, koja na neko vrijeme prelazi u drugi Karmel, gubi: - ako /aktivno najmanje 6 mjeseci tamo ostane - u vlastitom samostanu/ pravo glasa, a dobiva isto u drugom samostanu. Sva druga prava svojeg prvotnog samostana pripadaju njoj i dalje. U pogledu kamata na miraz i drugih dobara koje će joj pridoći u pogledu na Red, postupaju oba samostana dogovorno, no što bi po vlastitoj marljivosti zaradila, privredjuje za onaj samostan u kojem se nalazi.

197. Za konačni prijelaz u drugi Karmel je osim gore navedenog potrebna i dozvola Sv.Stolice.

198. Od dana prijelaza u drugi samostan gubi sestra sva prava i službe u samostanu iz kojega je otišla i preuzima sva prava i službe u drugom samostanu.

POGLAVLJE III : PRAVNE ODREDBE ZA UPRAVU SAMOSTANA

ČLAN I : RAZNI ZAKONI I NORME I STUPNJEVI KAKO OBVEZUJU

199. Osim zakona Božanskog prava i zakona i norma Crkvenog prava, koji obvezuju sve vjernike ili sve redovnice,upravljaju se naše sestre: - Prvotnim Pravilom tj., onim koje je dao Patrijarha Jeruzalemski, a Papa Inocent IV potvrdio, kao i prvotnim konstitucijama sv.Majke Terezije, ukoliko nisu stavljene izvan snage po ovom Temeljnom zakonu,Direktorijima /Dopunske knjige/ i Ceremonijalu / Svečanosnik/

- po ovom predlažećem Temeljnom zakonu,
- po općim i posebnim statutima,
- po odobrenim direktorijima, po ceremonijalu, po normama i dekretima,
- po odredbama Oca Generala, provincijala i priorice

Što se tiče promjene, i stavljanja van snage ovih zakona i norma, treba se držati propisa i nauke općeg prava.

Pripada Ocu Generalu - pošto je saslušao sestre - ovaj temeljni zakon eventualno promijeniti.

ČLAN II : TUMAČENJE ZAKONA I DISPENZA

2oo. U koliko pravilo i ovaj Temeljni zakon zadržavaju odredbe općeg prava, mogu biti autentično interpretirane /razložene/ samo po Sv.Stolici. To isto vrijedi o privilegijama, povlasticama, indultima koje je dala Sv.Stolica.

Propise, koje sadržaje ovaj Temeljni zakon, može Sv.Stolica i Generalni Definitorij autentično interpretirati snagom Zakona.

2ol. Generalnom Definitoriju pristoji da autentično rješava dvojbe koje se nalaze u drugim zakonskim knjigama /osim Pravila i ovog Temeljnog Zakona/.

2o2. Od općih Crkvenih zakona mogu sestre jednako kao i drugi vjernici biti dispenzirani po Svetoj Stolici i ordinariju mjesta/CAN 81 CD 8 b/. Ovi forumi ne mogu ipak dispenzirati od onih općih zakona koje redovnike kao redovnike vežu, osim u slučajevima u kojima su im redovnici podložni po snazi prava.

203. Što se tiče regularne observance može Otac General - i provincijal u području svaoga djelokruga - dispenzirati sestre iz opravdanog razloga, no neka se vrlo rijetko koriste tim pravom /CM 22o/.

204. U onom što spada na dnevnu observancu može priorica sestre i sebe samu iz opravdanog razloga dispenzirati. Izvan toga može ona samo u rijetkim slučajevima i radi teških razloga koje mora odobriti njezino vijeće na glasanju, npr. jednu sestru za stalno ili cijelu zajednicu i samo od jednog jedinog čina od onih vježbi dispenzirati koje pripadaju regularnom životu/CM 220/

205. Jednako može priorica, odnosno ona sestra koja ju u upravi zajednice zamjenjuje, iz opravdanog razloga pojedine sestre koje ne pribivaju recitaciji u koru, od moljenja Božanskog oficija /liturgije časova/ dispenzirati i ona može te obveze i izmjeniti u druge molitve. Ipak je isključiva zadaća priorice same odlučiti da li ima dovoljno težak razlog koji sestru ispričava od ispunjenja toga zakona.

ČLAN III : FORMALNI NALOG /PRECEPT/ POSLUHA

206. Kod formalnog naloga posluha treba se poslužiti uvijek ovom formulom: "U snazi svetoga posluha i sa preceptom zapovjedami ili zabranjujemo" /CM 219/. Prekršaj precepta, ako je materija teška, teški je grijeh protiv zavjetu posluha.

Obaveza precepta se gasi ako je prošlo vrijeme za koje je dan, ako ugasi pravo onoga koji ga je dao ili - ako jedan deligirani vizitator nešto naloži,a Otac General ili provincijal nešto drugo odluče.

207. Precept neka se daje vrlo rijetko i samo onda ako naši zakoni zato pruže teški povod. Razlog mora prije biti dovoljno poznat, a drugi način djelovanja nemoguć. U preceptu treba točno odrediti što se treba činiti,a što treba izbjegavati. Da precept dobije punu važnost neka se dade pismeno.

208. Precept posluha može cijelom Redu, pojedinim sestrama ili samostanima naložiti Otac General ili provincijal / u svojoj provinciji/ kao i njihovi opunomoćenici. Niti poglavarica, niti Ordinarij ne smiju naložiti formalni precept sve da sestre spadaju pod njegovu jurisdikciju. /Čini se da kod nas priorice precept posluha nikad nisu mogle naložiti/. (vidi konst.1581,str.425).

POGLAVLJE IV : UNUTARNJE VODSTVO

ČLAN I : PRIORICA

Samostan ima voditi priorica, koja izvršuje neposrednu vlast nad zajednicom i pojedinim sestrama po normama općeg Prava i

posebnom pravu Reda. Snagom njezine službe, njezina je dužnost da bude veza ljubavi i jedinstva medju sestrama i da se razborito zalaže svim snagama da sestre dovede na cilj njihova poziva tj. Božanske kontemplacije.

21o. Služba je priorice da najvećom pomnjom vodi brigu o tom da revno opslužuju propisi pravila i Temeljnog zakona u riječi i djelu, da budno pazi da se ne povrijedi čast i klauzura samostana i da ju unaprijedi. Treba da se osobno uvjeri o tom kako se izvršuju službe i dužnosti i konačno ima da se majčinskom ljubavi brine za sve potrebe sestara da sebi tom ljubavi pribavi dragovoljnu poslušnost /Const.1581, Cap.13,1/.

211. Njoj pripada, pošto je saslušala svoj savjet da podijeli samostanske službe sposobnim sestrama. Službu vitlarice, voditeljice kora i sakristanke neka povjeri u istinu pouzdanim, povjerljivim sestrama. Ona može te službe po svom nahodjenju mijenjati da im ne bi postale odviše drage.

212. Da se što intezivnije promiče obiteljski duh neka priorica informira kapitularice /kapitul/ o životu i djelovanju samostana, a u važnijim stvarima neka sasluša mišljenje kapitula.

213. Priorica je dužna Ordinariju mjesta jedanput godišnje položiti račun o upravi samostanskim dobrima, jednako poglavaru Reda, ako samostan spada pod /njegovu/ jurisdikciju Reda /CAN 235,1/.

214. U zadnjem mjesecu trajanja službe, neka priorica položi konventualnom kapitulu i redovničkom poglavaru, ako samostan stoji pod njegovom jurisdikcijom, izvještaj o stanju komunitete i o svojoj upravi.

ČLAN II : KONVENTUALNI KAPITUL

215. Samostanski se kapitul sastoji od priorice i sestrama sa svečanim zavjetima, koje prema ovom Temeljnom zakonu imaju bar aktivno pravo glasa.

216. Zadaća kapitula je:

- birati prioricu, supprioricu i vijeće /Konst.1581/,
- važnija pitanja i prigode odgovarajuć našem zakonu posavjetovati i odlučiti i unaprediti vitalitet samostana,prije svega duhovni. /ES II, 1/

217. Ako pravilo traži da je poglavarici za njezino djelovanje potreban pristanak ili savjet nekih osoba, onda vrijedi slijedeće:

- ako se traži pristanak, onda je njezin postupak nevaljan, ako protiv mišljenja tih osoba radi, ili se na jih ne obazire;
- ako se traži samo savjet, onda je dovoljno da ih sasluša, iako nije strogo obvezana da radi po njihovom mišljenju, sve da se radi o jednoglasnom sudu više osoba, neka se ipak ne suprotstavi ako zato po vlastitom nahodjenju nema teške, ozbiljne razloge /CAN 1o5/.

218. Odluka ili pristanak kapitula potrebna je

- za pripust u postulat, novicijat ili oblačenje /Const. 1581, kap.2,4/ jednostavnim kao i svečanim zavjetima,
- za otpust iz novicijata,
- za prijelaz u drugi samostan našega Reda /bilo na kratko vrijeme ili konačno/,
- za otudjivanje dobara i preuzimanje dugova /CAN 534,£ 1, CM 275/,
- za veće izdatke prema normama u br. 312 i 315,
- za premještaj samostana na jedno drugo mjesto,
- za preuzimanje osnutka jednog novog samostana,
- za vodjenje procesa

Privola kapitula je takodjer potrebna za veću pregradnju samostanske zgrade ili crkve. No,prije potrebno je zatražiti dozvolu redovničkog poglavara, sačuvavši obvezu da će se zatražiti zaštita autoriteta ako veličina izdataka i način promjena to traži.

219. Za odluku u pitanjima dovoljna je većina glasova, ako ništa drugo nije odredjeno. Ako zakon traži apsolutnu većinu glasova, onda jednaki broj glasova nije dovoljan za valjanost odluke.

22o. Stvari kapitula neka se odlučuju tajnim glasovanjem, osim ako se radi o stvarima manjeg značenja ili o takovima koje bi se po sudu kapitula mogle odlučiti jednoglasnim dizanjem ruku /aklamacijom/

ČLAN III : VIJEĆE SAMOSTANA

221. Vijeće se samostana sastoji od priorice kao predsjednice i nekolicine sestara koje nazivljemo savjetnicima. One se posavjetuju o stvarima komunitete /zajednice/ i priorica je upućena na njihov savjet ili na njihov pristanak odgovarajući našem Zakoniku.

222. Samostanski savjet sastoji se od priorice i četiri sestre savjetnice, koje ima da bira kapitul, koje imaju i aktivno i pravo glasa. Sestre savjetnice ostaju u svojoj službi za jedan trijenijum /trogodište/ i mogu za slijedeće trogodište u redovitim izborima opet biti izabrane. Supriorica je po pravu prva savjetnica. Ako za vrijeme trajanja jednoga trogodišta jedna od triju zadnjih savjetnica ispadne iz službe, ima se zamijeniti novom sestrom savjetnicom koja, ali mora da zauzima zadnje mjesto. Jednoj od savjetnica neka se povjeri služba tajnice /sekretarice/.

223. Zadaća savjetnica je:

- da savjetuju prioricu u važnijim poslovima, u koliko ovi ne spadaju u nadležnost kapitula /Konst.1581.14 Cap.1 CM 12o/
- svakoga mjeseca sa prioricom ispitati dohotke i izdatke samostana /Konst.1581.14 Cap, 1 CM 119/;

- utvrditi način kako da prokuratorica treba da ispuni svoju službu;
- saopčiti priorici na razborit način što u Gospodinu drže da će biti dobro za duhovni i materijalni napredak samostana;
- za slučaj da /jedna sestra/ipso facto/ samim činom otpuštena, imaju zajedno sa prioricom dati objašnjenje o stvarnom stanju stvari /CAN 644, £ 2,CM 288/
- dati svoju privolu da jedna sestra u slučaju teške vanjske sablazni ili silne štete koja bi prijetila zajednici, bude odmah otpuštena;
- dati privolu za izdatak u redovitoj upravi, ako svota prelazi 5oo zlatnih lira;
- dati privolu za sve izdatke izvanredne uprave,

Zadaća je sestara savjetnica da svoju prioricu otvoreno, ali u svoj skromnosti upozore na pogreške u njenoj upravi i da ju upozore na szloupotrebe koje ona propušta, naročito ako se tiču klauzure.

ČLAN IV : OSTALI RUKOVODIOCI SLUŽBE

224. Za službu supriorice ne može biti izabrana expriorica upravo dovršenog trijenija.

225. Služba supriorice podjeljuje se izborima na trajanje jednog trogodišta, osim da je birana u toku jednoga tijenija.

226. Osim aktivnog i pasivnog prava glasa, mora imati one sposobnosti koje su potrebne da ispuni svoje dužnosti /Konst.1581,Cap.14,1-2/.

227. Služba je supriorice da predsjeda kod zajedničkih čina u odsutnosti priorice. Neka bude uvijek kod zajednice i neka ispravlja prestupke i pogreške koje bi se dogodile u odsutnosti priorice /Konst 1581/.

228. U slučaju da je priorica odsutna ili zapriječena, može supriorica po njezinom nalogu, sazvati kapitul ili savjet i onda mu ona predsjeda.

229. Ako je priorica odsutna/ili napušta svoju službu, ima subpriorica zbog same službe, iste ovlasti /punomoć/ kao i priorica, sve dok nova priorica nastupi službu.

230. U slučaju da sestre iza svršenog trijenija postuliraju prioricu, ima supriorica sve ovlasti i punomoći kao priorica sve dok ne stigne odgovor nadležnog autoriteta tj, do potvrde priorice.

231. Na prijedlog priorice, izabere savjet jednu od savjetnica za službu prokuratorice /ekonome/. Ovlasti koje će imati ekonoma imaju se utvrditi po priorici sa njezinim savjetom.

232. Zadaća je prokuratorice /ekonome/ da pod vodstvom priorice sastavi inventar i da ga privremeno obnavlja. Glavni dnevnik o izdacima i prihodima, jednako o svim godišnjim i privremenim izdacima dati račun da se sve pravovremeno priskrbi. Nadalje njoj pripada da za Ordinarija i redovničkog poglavara sastavi godišnji računski izvještaj o upravi.

233. Učiteljicu novakinja imenuje priorica pošto je saslušala svoj savjet i dobila odobrenje redovničkog poglavara, ako sestre potpadaju pod Red. Inače uz odobrenje ordinarija.

234. Ako u samostanu nema sestre koja bi bila sposobna da dostojno izvrši službu učiteljice, može priorica sama uz pismeno odobrenje Oca Generala resp.provincijala /Konst.1581.Cap 14,2/ ako samostan stoji pod Redom, inače odobrenje Ordinarija, preuzeti službu Učiteljice novakinja. U tom slučaju neka odredi jednu sestru koja će joj u tome pomagati.

POGLAVLJE V : VANJSKA UPRAVA /VODSTVO/

Član I : OTAC GENERAL

235. Da se sačuva jedinstvo i poseban karakter naše redovničke obitelji, Otac je General neposredni poglavar Reda za sve sestre i za sve samostane /Sixtus V.Konst.1581,1/.

236. Zadaća je Oca Generala prije svega:

- da unaprijedi duh Reda prema nauci i uputama sv.Majke Terezije da sestre svim mogućim sredstvima potakne da revnuju kao njihova reformatorica,
- da Terezijanski Karmel u svim samostanima sačuva svoj kontemplativni značaj - koji za dobro Crkve uvijek zauzima istaknuto mjesto - i da ga obogati novom životnom snagom,
- da ovaj duh autentično hrani i unapredjuje po vjernom obdržavanju zakona, da korigira zloupotrebe može sve samostane obzirom na nutarnju upravu i zakone Reda vizitirati /pohoditi/ ali uvijek poštivajuć prava Ordinarija,
- on može konventualnom kapitulu predložiti 3-4 sestre istoga samostana da onda po njegovom mišljenju izaberu jednu od njih za prioricu /Konst.1581, 1.br.3/,
- predsjeda izborima priorice, supriorice i savjetnica, može primiti ako koja sestra odbije da primi koju službu i prioricu od njezine službe svrgnuti /CAN 2222,2411 i 2413/,
- može primiti prvu postulaciju za prioricu, servatis servandis /punomoć dana od Sv.Stolice/,
- treba da bdije kako se izvršuju propisi Terezijanske klauzure i iz opravdanog razloga doći u klauzuru,
- može sestre dispenzirati od privremenih zavjeta uz pristanak Generalnog Definitorija,

- dati pristanak za imenovanje Učiteljice novakinja ili zato da priorica sama preuzme tu službu,
- On može u snazi svetoga posluha naložiti precept.

237. Ocu Generalu pripada zajedno sa njegovim definitorijem:

- može bitne dvojbe u odnosu na temeljni zakon rastumačiti kako bi se praktički provele,
- pošto su pitali samostane, federacije i slične institute, izraditi dopunske knjige i autentično interpretirati, ipak čuvajuć što je navedeno u broju 4 naputka Venite seorsum, a odnosi se na materijalnu udaljenost od svijeta /odvojenost/ /kaluzuru/.

238. Generalni kapitul vijeća o onim poslovima koje sestre same predlažu, a spadaju pod jurisdikciju Reda.Iznimke su pitanja koja se tiču Temeljnog zakona koji je aprobirala sv.Stolica /Praksa Generalnog kapitula 173/.

239. Zadaća Generalnog Prokuratora je: da kod Sv.Stolice zastupa poslove naših redovničkih članova /CAN 517/ i time po svojem zastupanju ishodi za cijeli Red kao i za pojedine samostane i sestre privilegije, dispenze,punomoći itd.

Ako sestre potpadaju pod Red,treba da molbe zagovara redovnički poglavar, a ako se radi o jednoj dozvoli za jedan cijeli samostan, treba da ih zagovara i Generalni Definitorij. Ako medjutim, samostani nisu exemptni, treba molbu zagovarat Ordinarij mjesta.

ČLAN II : OTAC PROVINCIJAL

240. Provincijali vode i upravljaju sestre vlastite provincije za vrijeme trajanja njihove službe u vremenitim i duhovnim stvarima prema propisima općeg prava kako se njima čini pravo i dobro, a mogu sestre i ukoriti i kazniti, osim u slučajevima koji su pridržani Ocu Generalu ili Generalnom Definitoriju.

241. Zadaća je Oca Provincijala prije svega:

- dispenzirati od onoga što se tiče regularne observance,
- predsjedati kod izbora i predložiti 3-4 sestre, ako to kapitul želi da onda jednu od njih izaberu za Prioricu,
- dati pristanak za otudjivanje dobara i za primanje dugova u pravu utanačenim granicama,kao i jedamput godišnje primiti računski izvještaj /CAN 535 § 1/,
- dati pristanak za promjenu u ustupanju uprave i podjele dobara za profese sa privremenim zavjetima /CM 253 CAN 569 i CAN 58o/,
- da nadgleda kako se ispunjavaju pobožne zaklade /Mise i molitve/ /CAN 1515 § 1,2/ i ustanoviti visinu do koje se smiju preuzeti /CAN 155o i 1545/,
- dati pristanak da se pripusti kandidatica u postulat, novicijat i na profesiju i to jednostavnu i svečanu,
- dati pristanak za imenovanje učiteljice novakinja i pismenu dozvolu da priorica može sama preuzeti tu službu,
- neka vodi brigu o tome kako se održava zakon klauzure i sam ući u klauzuru iz opravdanog razloga kao i prigodom kanon.vizitacije,

- dati formalni precept posluha,
- otpustiti sestre sa privremenim zavjetima, dati svoje mišljenje u pogledu jedne sestre sa svečanom profesijom /CM 290, CAN 652 £ 2 i 3/ isto tako, u hitnom slučaju kada je jedna sestra otpuštena ipso jure /CAN 563/

242. Ove punomoći ima Otac provincijal samo za one samostane koji spadaju pod njegovu jurisdikciju. Otac General ima sve te punomoći za sve samostane koji potpadaju pod Red.

ČLAN III : ORDINARIJ MJESTA

243. Pošto su naše sestre papinskog prava, ne može Ordinarij mjesta ništa mijenjati, niti na Pravilu, niti na redovničkim zakonima, niti se miješati u observansu /redovnički zapt i redovničke stege/, a niti u nutarnju upravu samostana, osim u slučajevima predvidjenima u pravu /CAN 618 £ 2/

a/ Mjesni Ordinarij i samostani koji potpadaju pod Red

244. Neobuvene karmelićanke i njihovi samostani koji stoje pod Redom uživaju privilegij exempcije, osim u pravu naročito navedenim slučajevima (oni su navedeni u crkvenom pravu i drugim dokumentima sv.Stolice.Bit će prihvaćeni i u ovoj konačnoj obradi/.

b/ Ordinarij mjesta i samostani koji ne stoje pod Redom

245. Oni samostani koji su snagom posebne odluke potčinjeni Ordinariju mjesta, nisu izuzeti ispod njegove vlasti, pa su njemu podložni prema odredbama općega prava i našeg Posebnog prava /CAN 500/.

246. Ordinariju mjesta ne pripada naslov višega poglavara, a niti poglavara Reda i na njega se ne primjenjuje sve ono što prema Temeljnom zakonu pripada redovničkom poglavaru.

247. Osim toga što je navedeno u Općem pravu, pripada mjesnom Ordinariju po nešem pravu da dade pristanak za imenovanje Učiteljice novakinja, ili dozvoli da Priorica sama preuzme tu službu/CM 295/.

ČLAN IV : PASTORALNA VIZITACIJA

248. Pravo provedena pastoralna vizitacija mnogo doprinosi da se podigne duhovni vitalitet i sačuva našem Redu vlastiti značaj i da se unapredi zajednički rad sviju sestara za dobro zajednice.

249. Sv.Otac i jedan izaslanik /zamjenik/ Sv.Stolice mogu svakovremeno izvršiti pastoralnu vizitaciju. Otac General mora pastoralnu vizitaciju najmanje svakih 6 godina obaviti, lično ili po svom delegatu /Konst.1581/. Isto tako neka provincijalni poglavar obavi pastoralnu vizitaciju u granicama svoje provincije svake 3 godine, dapače još i češće, ako to potreba iziskuje.

250. Ordinarij mjesta mora samostane koji su njemu, ili apostolskoj stolici, neposredno podložni, vizitirati svakih 5 godina. Potpadaju li samostani jurisdikciji Reda, mora ih Ordinarij u istom razmaku vremena vizitirati da vidi kako se čuva zakon klauzure, pače i u drugim /svim/ stvarima, ako redovnički poglavar nije održao vizitaciju kroz zadnjih 5 godina /CAN 512,£ 1-2/.

251. Vizitator ima pravo i dužnost ispitati sestre o svemu što mu se čini nužnim, a može se ispitati i o svemu što stoji u vezi sa vizitacijom. Sve su sestre obvezane kazati istinu i poglavaricama je zabranjeno da im to na bilo koji način onemoguće ili svrhu vizitacije na drugi način ometaju. /CAN 513 £ 1/.

252. Vizitator neka ne nastoji samo da otkrije pogreške i prestupke. On mora i to prije svega u bratskom razgovoru sa Prioricom i sestrama, nastoji da revno unaprijedi dobro samostana i Reda.

253. Glede postupka kod vizitacije, treba se držati norma utvrdjenih u Direktoriju.

POGLAVLJE VI : OSNUCI

254. Kod novih osnutaka treba ozbiljno, razborito razmisliti da li su potrebni, da li će biti od koristi i na mogućnost razvitka, porasta da ne bi nerazboritim umnoženjem samostana stradali oni koji već postoje.

255. Prije nego se zatraži odobrenje Apostolske Stolice i pristanak Ordinarija za osnutak novog samostana treba:

- privola kapitula onog samostana koji želi osnutak,
- ako je samostan u federaciji ili asocijiran, treba pristanak Savjeta federacije prema vlastitim statutima,
- dozvola Redovničkog Generala.

256. Ne smije se započeti novi osnutak ako nije iscrpno ispitano da li postoji temeljita nada da će se naći zvanja kao i novčana sredstva iz vlastite regije da naš, našoj reformi svojstveni regularni život ne samo sretno počinje, nego da se može predmjevat njegov uzrast i razvitak.

257. U onom samostanu koji poduzima novi osnutak, treba da bude odgovarajući broj sestara i novčana sredstva da se može pomoći novom samostanu bez veće štete za vlastitu kuću.

258. Mora biti prisutno najmanje 9 sestara koje uz prethodno odobrenje konventualnog kapitula svojevoljno žele poći u novi osnutak. U broju 9 nisu uključene ni postulantice ni vanjske sestre.

259. Sestre koje se šalju u novi osnutak treba da budu dobroga zdravlja, jake duše koje čvrsto stoje u životu na koji su se zavjetovale. Prije nego podju u novi osnutak neka budu koliko je to potrebno informirane o posebnim prilikama novoga samostana.

260. Kada novi osnutak neposredno prethodi neka Priorica prije kanonskog osnutka samostana, privolom svoga savjeta i pošto je saslušala sestre odredjene za novi osnutak, imenuje vikaricu i dvije savjetnice za novi samostan, na odredjeno vrijeme.

261. Prvu Prioricu novoga samostana imenuje Otac General, pošto je prije saslušao sestre onoga samostana.

262. Od dana kanonskog osnutka pripadaju sve one sestre koje su slobodnim prihvatom otišle na novi osnutak, konačno tom osnutku.

263. Samostani koji po sudu Sv.Stolice ne daju opravdane nade da bi dalje cvali - pošto su saslušani Ordinarij mjesta i Otac General - neka se združe, ujedine s kojim drugim aktivnim samostanom /vitalnijim/. Takvo ujedinjenje traži duhovnu, psihološku i pravničku pripravu. U pogledu vremenitih dobara raspuštenog samostana mora medju sestrama jednog te istog samostana vladati jednakost. Postoje li suvišna dobra, neka se podjele medju siromašnije samostane našega Reda.

POGLAVLJE VII : IZBORI /OPĆENITE NORME/

264. Kod svih izbora za samostanske službe, treba se držati općega prava u koliko mu nije protivan Temeljni zakon.

265. Pošto su prošle 3 godine od izbora priorice i ako izvan vremena koje je po Zakonu odredjeno radi smrtnog slučaja ili drugog kojeg razloga, treba obaviti izbore, neka se što prije pristupi novim izborima. Iz opravdanog razloga i odobrenjem redovničkog poglavara i Ordinarija mjesta mogu se izbori za mjesec dana odgoditi.

266. Sve sestre sa svečanim zavjetima imaju aktivno pravo glasa, jednako imaju svi pasivno pravo glasa, ukoliko imaju sve uvjete za pojedine službe koje su propisani po Zakonu.

267. Aktivno pravo glasa gubi sestra koja uz indult exklaustracije boravi izvan samostana i to za vrijeme trajanja indulta exklaustracije, osim toga još godinu od dana njezinog povratka iza exklaustracije.

268. Sve sestre aktivnim pravom glasa moraju biti pozvane na izbore i moraju predati svoje glasove jer se tu radi o zajedničkom dobru, osim da su se odrekle toga prava i da je zajednica prihvatila to odreknuće.

269. Izborno pravo imaju sve prisutne sestre, no nemoguće je predati glas po zamjeniku ili pismeno.

270. Da se prime glasovi onih redovnica, kojima radi bolesti nije moguće doći u govornicu do željeznih rešetki, treba predsjedatelj da odredi dvije redovnice prokušana vladanja i zrelije dobi, kojima ni jedna ne prigovori. Ove treba da preuzmu glasovnice koje se ne smiju ni otvoriti, ni izmijeniti pod teškom odgovornošću u savjesti.

271. Glasanje je nevaljano, ako nije:

SLOBODNO - stoga je glas nevaljan ako je koja kapitularica po teškom strahu ili lukavštini, direktno ili indirektno primorana birati jednu odredjenu sestru;

TAJNO - ime koje je sestra napisala na glasovnicu smije biti poznato samo njoj samoj. Neka onda složenu glasovnicu stavi u žaru;

ODREDJENO- to znači, glasovnica se smije predati samo za jednu, sasvim odredjenu sestru;

JASNO - to znači, glasovnica mora biti jasno ispisana da se lako čita, a ako u samostanu ima više sestara istoga imena, moraju se nedvojbeno razlikovati;

APSOLUTNO- to znači ne smiju se stavljati nikakvi uvjeti.

272. Sve sestre neka se čuvaju toga da bilo za sebe bilo za druge, izravno ili neizravno, priskrbljuju glasove /CAN 5o7 £ 2/

273. Svi se izbori moraju obaviti tajnim glasanjem, resp.pomoću cedulјica koje sestre u većini slučajeva/pišu same.

274. Nitko ne može sam sebe valjano izabrati /CAN 17o/.

275. Kod svih izbora moraju biti prisutni: predsjedatelj, dva skrutatora i sekretarica /CAN 171, br.1/

276. Može biti više glasanja:

- u prvom, pravo valjanom provedenom izboru ona je sestra izabrana koja, pošto se odbiju nevaljani glasovi, dobije apsolutnu većinu, tj. više od polovice glasova /CAN 1o1/,
- ako nitko nije dobio apsolutnu većinu, neka se po drugi put na isti način glasa, ako je i drugo glasanje ostalo bez uspjeha, mora se glasati,
- po treći puta, kod trećega izbora u kojem samo one dvije imaju pasivno, ali ne aktivno pravo glasa, koje su u drugom izboru dobile najviše glasova. Ako je više sestara dobilo isti broj glasova, onda one dvije koje su po profesiji starije, ako su jednako stare po profesiji, koje su po fizičkoj dobi ispred onih drugih. Ostale sestre imaju u ovom izboru samo aktivno pravo glasa. Izabrana je ona koja je dobila apsolutnu većinu glasova. Ako su obadvije dobile isti broj glasova, onda je izabrana ona koja je po godinama profesije starija. Ako su po profesiji jednako stare, onda ona koja je fizički starija.

277. Takmi li se jedna postulacija sa izborom i ako su dva izbora bila bezuspješna, onda se one koje su predložene za postulaciju

odvoje tj. za ovaj izbor nemaju više pasivno pravo glasa. Iza toga ima se ići po treći i četvrti put na izbore, pa ako ni jedna sestra ne dobije apsolutnu većinu glasova, upriliči se peti izbor u kojem samo one dvije sestre imaju pasivno pravo glasa, koje su u prethodećem izboru imale najviše glasova. Sve druge imaju samo aktivno pravo glasa. Izbor će se tako dokončati.

278. Postulacija ili molba može se dopustiti samo u iznimnim slučajevima. To se mora isposlovati kod nadležnog poglavara po kapitulu sa odgovarajućim brojem glasova da jednu sestru za čiji izbor postoje zapreke stavi u jednu službu /CAN 18o,£ 1/.

279. Ponovni izbor /iste osobe/ kako to razumije naše pravo ne razlikuje se od običnog izbora, osim da je potrebna dvotrećinska većina glasova ukoliko se radi o izboru priorice, no ne za druge službe /Konst.1581/. Ako su dva izbora bila bezuspješna, onda ona ispada od izbora, tj. nema više pasivno pravo glasa i prelazi se na treći i četvrti izbor, a ako je nužno i na peti, kako smo to ustanovili za postulaciju, ako se ona takmiči sa jednim izborom.

28o. Po završetku izbora neka se glasovnice izgore u prisutnosti svih da se nikako ne mogu saznati imena onih koje su glasovale.

281. Cijeli izborni čin /Wahlvorgang/ neka se unese u zato predvidjenu knjigu. Ima biti potpisan po predsjedatelju, skrutatorima /brojači glasova/ i sekretarici /CAN 177 £ 1/.

ČLAN II : IZBOR PRIORICE

282. Sestra koju treba izabrati za prioricu nije dosta da ima samo ljudske sposobnosti, nego treba da je istaknuta prije svega po prokušanom redovničkom životu, po ljubavi, revnosti za observancu i razboritosti. Treba da ima dovoljno zdravlja da može sudjelovati na zajedničkim činima.

283. Za valjanost izbora traže se slijedeća svojstva:

- 35 godina života i 1o punih godina od privremene profesije /CAN 5o4/,
- da dotičnoj samostanskoj obitelji konačno /stalno/ pripada,
- da za vrijemedvaju neposredno prošlih trijenija nije bila priorica u tom samostanu,
- da nije učinila teški prekršaj

284. Ako jedna sestra nema jedan od tih uvjeta - osim onog zadnjeg navedenog u broju 283 - može ona prema broju 278 po glasovima zajednice biti postulirana od Sv.Stolice /CAN 517 £ 3/.

285. Izbor priorice biva uvijek na tri pune godine, koje bez prekida traju od dana potvrde do konca istoga dana, pošto su prošle tri godine. Ako se služba Priorice za vrijeme trogodišta isprazni, bira se druga sestra na pune tri godine.

286. Priorica može biti izabrana za susljedno, drugo trogodište, ako kod izbora dobije dvije trećine glasova. Pošto joj prestane služba poslije prvoga, odnosno drugoga trogodišta, ne može biti birana ni za Prioricu, ni za subprioricu dok ne prodju daljne tri godine /Konst. 1581/.

287. Priorici pripada da prema normi 265 sazove izbore pošto je sa poglavarom Reda ili Ordinarijem mjesta ugovorila rok izbora.

288. Kod kapitula koji se obdržava za izbor priorice neka predsjeda redovnički poglavar ili mjesni Ordinarij, ako je samostan njemu podložen, ili njegov opunomoćeni zamjenik sa dva svećnika kao skrutatorima - ove odredjuje predsjedatelj - a da ne ulazi u klauzuru i za slučaj da je prisutan redoviti poglavar ima se mjesni Ordinarij pravovremeno obavijestiti o danu i satu izbora, tako da on može prisustvovati, bilo osobno, bilo po svojem zamjeniku. Ako je on prisutan, onda je on predsjedatelj/CAN 506£ 2/.

289. Redoviti ispovjednici sestara ne mogu biti skrutatori kod izbora /CAN 506 £ 3/.

290. Kod izbora sestara nemaju pravo glasa ni Otac General, ni Otac Provincijal, a još manje njihovi pratioci, no ipak može generalni poglavar ili Provincijal, zajednici skrenuti pažnju, ili predložiti tri ili četiri redovnice, ali da pri tom ne izvršuje nikakav pritisak da glasaju za koju od njih, tako da se redovnicama ostavlja potpuna sloboda da izaberu i bilo koju drugu, samo neka ima svojstva propisana u Crkvenom Zakonu i da ju obe smatraju sposobnom /Konst.1581/.

291. Pripada Sv.Stolici da pripusti postulaciju za jednu Prioricu. Za treće trogodište može ju servatis servandis i Otac General pripustiti.

292. Zadaća je poglavara Reda - u pogledu onih samostana koji su mu podloženi - da se brine da molba takvog samostana upravljena Sv.Stolici ili nekom drugom, koji od Sv.Stolice dobiva punomoć, pošalje na odredište, pošto je naveo razloge i rezultat izbora. On mora svome vlastitom mišljenju dodati i mišljenje mjesnog Ordinarija, ako je taj bio prisutan ili predsjedao izboru. Ako samostan ne stoji pod Redom, mora se za sve to brinuti mjesni Ordinarij.

293. Po primitku potvrde može izabrana ili postulirana sestra, prihvatiti službu ili je odbiti. U samostanima koji stoje pod Redom, može poglavar izabranoj ili postuliranoj sestri uz formalni precept posluha, zapovjediti da službu Priorice primi u vlastitom samostanu.

294. Iza svršetka trogodišta, pripada subpriorici da upravlja zajednicom do potvrde nove priorice, izim da je i njezino trogodište prošlo, onda preuzima upravu najstarija sestra profesa.

ČLAN III : IZBOR SUBPRIORICE I OSTALIH SESTARA SAVJETNICA

295. Expriorica neposredno prošloga trogodišta, ne može biti izabrana kao subpriorica. Konventualni kapitul može ju od Generalnog Definitorija po svome glasanju postulirati.

296. Izbor subpriorice i sestara savjetnica obavlja se pošto je novo izabrana ili postulirana priorica preuzela svoju dužnost. Isprazni li se bilo s kojeg razloga za vrijeme trajanja trogodišta služba ovih dužnosnica, ima se što prije pristupiti novim izborima. Radi li se o subpriorici /prva savjetnica/ ima se izabrati jedna druga na njezino mjesto. Radi li se o drugim savjetnicama, zauzima novo izabrana zadnje mjesto medju njima.

297. Isprazni li se služba Priorice, ostaju ipak i subpriorica i savjetnice u svojim službama do konca trogodišta za koji su bile izabrane. Po isteku toga trijenija, neka se pristupi izboru Subpriorice i sestara savjetnica. Ove vrše svoju dužnost zajedno sa prioricom i prestaje im dužnost zajedno s njom.

298. Stoji li samostan pod jurisdikcijom Reda, može redovnički poglavar ili njegov opunomoćeni zamjenik prisustvovati izboru Subpriorice i sestara savjetnica. Stoji li medjutim, samostan pod mjesnim Ordinarijem, ili ako je redovnički poglavar odsutan, predsjeda tim izborima Priorica, a dvije najstarije sestre, po redovničkim zavjetima vrše službu skrutatorica.

299. Subpriorica i ostale tri savjetnice biraju se u konventualnom kapitulu tajnim glasanjem /Konst.1581. 14 Kap.br.2/.

Što se tiče broja glasova i broja izbora vrijedi ono što je rečeno u broju 276 i 277. Izabrane mogu za susljedno trogodište biti opet birane, ali ne za treće. One stupaju u svoje službe jednostavnim prihvatom izbora.

3oo. Ovih se služba sestre mogu svojevoljno odreći i to odreknuće ima se predložiti onima koji su ih za te službe izabrali /CAN 187 £ 1/.

POGLAVLJE VIII : UPRAVA SAMOSTANSKOM IMOVINOM

ČLAN I : NEKOLIKO OPĆIH NAČELA

3o1. Svi samostani sestara smiju za stan i primjerno uzdržavanje privrediti i zajednički posjedovati vremenita dobra onim pravednim sredstvima koja i drugima stoje na raspolaganju./CAN 535 i CAN 1499 £ 1/.

302. Iako naši samostani imaju pravo na zajednički posjed, neka ipak izbjegavaju svaku sjenu luksuza i neka se čuvaju /strogo/ da si nakupe zemaljska i da neuredno idu za dobitkom, jer to nikako ne odgovara siromaštvu našega Reda.

303. Upravo naši samostani neka polože kolektivno svjedočanstvo siromaštva kako odgovara okolini i neka od svoga posjeda nešto doprinesu za potrebe Crkve i za uzdržavanje siromaka.

304. Samostani neka medjusobno dijele materijalna dobra. Bogadiji neka pristupe u pomoć siromašnijim. Neka daju svoje prinose i za pothvate i djela Reda da blago sestrinske ljubavi po diobi vremenitih dobara što bogatije izraste.

305. Priorica i dužnosnice neka kod uprave dobara unapredjuju duh siromaštva, čuvajući ipak zahtjeve pravedenosti i ljubavi,tako da se sve nepotrebne brige odbace i da se posve predaju Providnosti nebeskoga Oca, dok pribavljaju ono što im je potrebno za život i za druge potrebe.

306. Da unaprjedi duh medjusobnog povjerenja izmedju sebe i podložnica i da ih sokoli na suradnju, neka Priorica na prikladni način informira sestre o gospodarskom stanju i o upravi dobara.

307. Samostanskim dobrima upravlja se prema Temeljnom zakonu /CAN 532 £ 1/. Izdatke i jurisdikcijske čine redovite uprave može - u granicama svoje službe, na valjani način osim priorice- izvršiti prokuratorica koju bira savjet.

308. Postoji razlika izmedju redovite i izvanredne uprave dobara. Redovita uprava tiče se redovitih potreba svagdašnjice. Za ovu upravu nije potrebna intervencija ili pristanak više nadležne instancije /izvan samostana/. Izvanredna uprava odnosi se na rjedje slučajeve /potrebe/ i traži pristanak ili intervenciju poglavara izvan samostana.

ČLAN II : REDOVITA UPRAVA

309. Cijela uprava samostanskim dobrima leži u rukama Priorice. Njoj pripada da razborito postavi budžet i da ravna izdacima. Ipak treba da prokuratorici i odnosnim dužnosnicama ostavi stanovitu slobodu. Jednako je njezina dužnost da svojem savjetu predloži jednu savjetnicu koja će izvršiti službu prokuratorice /Konst.1581/.

310. Novac koji se neće brzo trebati, dokumenti o pravu vlasništva na neka dobra ili se odnose na koji ugovor, neka budu na način kako to danas biva, dobro pohranjeni. Kod toga neka se zakonski propisi u pogledu kontrole uprave sa strane Priorice i njezinih savjetnica kao i sa strane poglavara kome to po pravu pripada,točno uvaže.

311. Novac,koji se ima uskoro izdati neka stoji na raspolaganju prokuratorici. Ova neka razne računske knjige u samostanu drži u dobrom redu.

312. Što se tiče običnih izdataka, može Priorica ili sama raspolagati, ili - prema visini iznosa - pitati kapitul ili svoj savjet. Granicu izdataka do koje smije Priorica sama ići, mora Generalni Definitorij potvrditi, a bit će prema mjestima u kojima se samostan nalazi, različito.

313. Ako se jedan samostan, bilo po Priorici, bilo po opunomoćenim dužnosnicama, zaduži u granicama njihove službe, ili ako preuzme kakve obveze - privolom poglavara - onda za to jamči samostan /CAN 536 £ 1/. Zaduži li samostan jedna sestra, bez dozvole poglavara, onda ona jamči, a ne, samostan.

314. Priorica i njezin savjet neka brižno paze da se onima koji za samostan rade, vjerno isplate nadnice,kod toga ne smiju se samo pridržavati propisa državnog prava, nego i zahtjeva pravednosti i ljubavi.

ČLAN III : IZVANREDNA UPRAVA

315. Za izvanredne izdatke treba se pridržavati uputa aprobiranih po Generalnom Definitoriju, koje su različite prema zemljama u kojima se nalaze samostani. Već prema visini iznosa, potreban je pristanak vijeća ili kapitula i - ako samostan stoji pod Redom - privola redovničkog poglavara ili odnosnog Generalnog Definitorija.

316. Za svako ulaganje novaca potrebna je prethodna dozvola mjesnog Ordinarija i takodjer redovničkog poglavara, ako je samostan njemu podložan /CAN 533 £ 1/. Ista dozvola /privola/ nužna je za svaku promjenu već uloženog novca.

317. Radi li se o otudjenju vrednota ili drugih imanja /dobara/čija vrednost nadilazi sumu koju je predložila nacionalna ili regionalna biskupska Konferencija i koju je odobrila Apostolska Stolica, kontrakt ne važi, ako nije unaprijed zatraženo odobrenje Apostolske Stolice /543 CAN, £ 1/.

318. U drugim slučajevima potrebno je i dovoljno je, ako Priorica osim privole komunitete, koja je u tajnom glasanju dana, ima i pismenu dozvolu mjesnog Ordinarija i redovničkog poglavara, ako samostan stoji pod njim.

319. U molbi za pristanak za primanje dugova ili drugih obveza, treba navesti i ostale dugove i obveze koje već terete samostan, inače primljena dozvola ne važi.

320. Radi li se o otudjivanju ili prihvati dugova medju sestarskim samostanima našega Reda, dovoljan je pristanak Priorice i njezinog savjeta u granicama njihove nadležnosti. Inače u tajnom glasanju dana privola konventualnog Kapitula.

321. Dozvoljeno je iz samostanskih dobara dati darove kao milostinju, ili iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga u granicama ustanovljenim u izvanrednim izdacima.

322. Priorica je dužna sa/svojim savjetom svakoga mjeseca ispitati račune samostana. Najmanje jedamput godišnje neka dade računa o upravi mjesnom Ordinariju i redovničkom poglavaru ako samostan stoji pod njim.

POGLAVLJE IX : UKOR /UPUĆIVANJE, PRIGOVOR/

323. Priorica kao i sestre neka se trude da po primjeru vlastitog života kao i medjusobnim opomenama predusretnu svako oslabljenje observance.

324. Ako ova duhovna revnost ne donese željne plodove, onda je zadaća priorice da iz ljubavi prema sestri koja je pogriješila i cijeloj komuniteti koristi druga sredstva, a ako je potrebno i kazne da loši primjer jedne ne bi drugima dao prilike da omlohavi sve.

325. Iako zajedničko dobro traži čvrstoću, ipak neka priorica nikada ne bude tvrda, nego mirna, blaga i strpljiva, pripravna da oprosti i da sestri koja se želi popraviti pomogne u njezinim nastojanjim a.

326. Sestre neka svaku opomenu /ukor/ prime kao milost po kojoj im govori Bog. U ovom usmjerenju neka ponizno prime kaznu koju će im poglavari naložiti.

327. Opomene za jednostavne prestupke ostaju pridržane razboritom sudu priorice. Za teške krivnje neka se dadu one kazne koje predvidjaju Opće i Posebno pravo, dapače i otpust iz Reda.

328. Nadležni autoritet da kazni prestupke jest Priorica i drugi viši poglavari, jednako Učiteljica novakinja za one koje su njoj povjerene. Ako se radi o teškoj kazni neka se Priorica posavjetuje sa svojim savjetom. Učiteljica novakinja neka u tom slučaju ne uredjuje prije nego što je dobila privolu Priorice.

329. Priorica i nadležno poglavarstvo neka saslušaju okrivljenu sestru i od nje zatraže razjašnjenje, iako ona misli da se ne treba ispričati.

33o. Za redovito neka se dadu kazne predvidjene u Općem i Posebnom pravu. Ipak ostaje pridržano savjesti poglavara da kaznu odgode na prikladnije vrijeme ili da ju promijene ili ako to zakon dopušta, da odustanu od kažnjavanja.

331. Jedna sestra koja hotimično i više puta zadrži, otvori ili uništi pisma, koja dolaze od jednoga poglavara, ili su jednom takvom upravljena, ili izda jednu tajnu, neka na 6 mjeseci izgubi aktivno i pasivno pravo glasa. Radi li se medjutim o Priorici, ili o kojoj savjetnici, neka se skine sa službe.

332. Jedna Priorica koja se tako zaplete u materijalne stvari da duhovnim zahtjevima svoje službe, više ne može odgovoriti, neka se skine sa svoje službe, ako se iza dvije opomene nije popravila.

333. Priorica koja bez pristanka svoga savjeta ili kapitula znalice obavlja poslove sama koji su poslovi ovima po pravu pridržani, neka se skine sa svoje službe.

334. Pravo da jednoj sestri uzme pravo glasa ili Prioricu, odnosno koju savjetnicu skine sa službe pripada mjesnom Ordinariju, ili redovničkom poglavaru servatis servandis.

335. Ako jedna sestra unatoč opomenama i ukorima po poglavarima i uz kazne predvidjene Pravom, ostaje nepopravljiva, treba pristupiti otpustu iz Reda po normama Prava.

336. Koliko to može biti treba ostati u sestrinskoj povezanosti sa onima koje su ostavile Karmel. Miraz koji su donijele neka im se u potpunosti vrati. Odgovarajuć mogućnostima samostana, neka se vodi briga u svoj pravdi za stvarne potrebe onih koje su se vratile u svijet. Treba im pomoći kod ponovnog ulaza u svijet i uputiti ih na postojeće organizacije koje bi im mogle biti od pomoći, ako je to potrebno.

